Η ΔΙΑΓΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἐλήφθη παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.7
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ.15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ.χρ.0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 2ον. Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1895 Ἔτος 17ον.—Ἀριθ 17

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ,

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΚΤ. ΜΑΛΩ

ΔΡΑΘΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 121]

«Ὦ! πδί μ', πδί μ',» ἠκούσθη κράζουσα ἡ συγκεκινημένη φωνὴ τῆς Κουρούνας.

Ἐφαίνετο δὲ ὅτι οὐδὲν ἄλλο εἶχον νὰ κράξωσιν ἢ νὰ ἀναδῶσι τὴν κλίμακα, ἵνα δὲν θὰ ἐκρημνίζετο πλέον· ἀλλ' ἡ Κουρούνα ἐκ τῆς χαρᾶς ὅτε εἶδε τὴν Λενιώ, μετέβαλε σχέδιον·

«Ἔλα πᾶμε μαζί, νὰ σε κεράσω ἕνα κατοσταράκι.

Ἡ Λενιὼ δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦτον, ἀλλ' εἶπε:

«Πᾶ νὰ κοιμηθοῦμε.

—Ὄχι, ἔλα μαζί μ', Λενιώ μ', Λενιώα μ'.»

Ἡ συζήτησις παρετάθη, διότι ἡ Κουρούνα, ἐπιμένουσα εἰς τὸ νέον της σχέδιον, ἐπανελάμβανε διαρκῶς·

«Ἕνα κατοσταράκι.

— Μ' αὐτὸ δὲν τελειώνει, εἶπε φωνή τις.

— Κ' ἐγὼ θέλω νὰ κοιμηθῶ.

— Πρέπει νὰ σηκωθοῦμε πρωί.

— Αὐτὰ ἔχομε κάθε Κυριακή.»

Φαντάζεσθε τὴν Πετρίναν, ἥτις εἶχε κρίσιν ὅτι, ὅτε θὰ εἶχε στέγην ὑπὲρ τὴν κεφαλήν της, θὰ εὕρισκε καὶ τὸν ἡσυχώτατον ὕπνον! Ὁ ἐν ὑπαίθρῳ ὕπνος ἐν τῷ ἀγρῷ, μετὰ τῶν αἰφνιδίων ἐκπλήξεων ἃς παρέχουσιν αἱ σκιαὶ καὶ αἱ κατὰ καιρὸν περιπέτειαι, ἤξιζε περισσότερον τῆς ἀνωρεύσεως ἐκείνης ἐν τῇ συγκατοικίᾳ ἐκείνῃ τοῦ ἀκόσμου συναγελασμοῦ, τοῦ πατάγου καὶ τῆς ναυτιώδους ὀσμῆς ἥς ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἀποκνίζῃ τὴν Πετρίναν τοσοῦτον ὀχληρῶς, ὥστε ἠρώτα αὐτὴν πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν ὑποφέρῃ μετά τινας ὥρας.

Ἔξω δὲ ἡ συζήτησις ἐξηκολούθει ἔτι καὶ ἠκούετο ἡ φωνὴ τῆς Κουρούνας ἥτις ἐπανελάμβανεν· «Ἕνα κατοσταράκι» ἐφ' ὅσον ἦν ἡ φωνὴ τῆς Λενιὼς ἀπεκρίνετο: «Ἄδριον.»

«Πᾶ νὰ βοηθήσω τὴ Λενιώ, εἶπε μία τις τῶν γυναικῶν, γιατί αὐτὸ θὰ βαστήξῃ ὡς ἄδριον.»

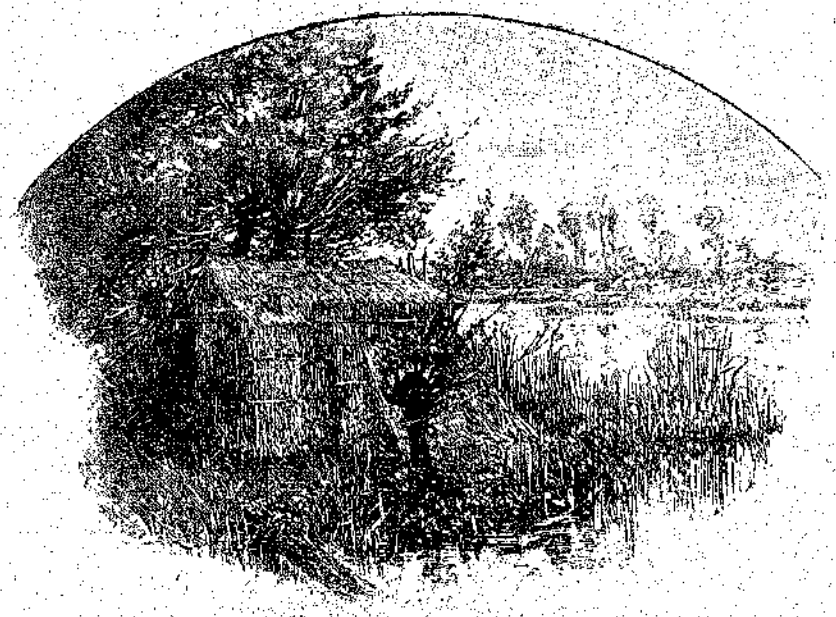

Παρετήρησε καλύβην ἐκ κλάδων καὶ καλάμων. (Σελ. 131, στήλ. α'.)

Καὶ ὄντως ἐγερθεῖσα κατέβη· τότε δὴ ἐν τῇ κλίμακι παρήχθη μεγάλη βοὴ καὶ κακόν, ἀνάμικτος μετὰ θορύβων βημάτων βαρέων, κτύπων ὑποκώφων μετὰ τῶν κραυγῶν τῶν κατοικούντων ἐν τῷ ἰσογαίῳ, ἐξωργισμένων διὰ τὴν ταραχήν. Ὅλη ἡ οἰκία ἐφαίνετο ἀνάστατος.

Τέλος ἡ Κουρούνα ἐσύρθη εἰς τὸ δωμάτιον κλαίουσα μετ' ἀναφωνήσεων ἀπελπισμοῦ.

«Μὰ τί σας ἔκανα;»

Οὐδόλως ἀκούουσαι τοὺς κλαυθμούς της, τὴν ἐξέδυσαν καὶ την ἐπλαγίασαν, ἀλλ' αὐτὴ οὐδὲ τότ' ἐκοιμήθη, ἀλλ' ἐξηκολούθησε τοὺς κλαυθμούς της στενάζουσα.

«Μὰ τί σας ἔκανα καὶ με βασανίζετε; τί σας ἔκανα ἡ κακομοίρα! Κλέφτρα μαθὲς εἶμαι καὶ δὲ θέλετε νὰ πγῆτε μαζί μου; Λενιώ μ', διψάω.»

Ὅσον δὲ μᾶλλον παρεπονέτο, τόσον ἐκορύφοῦτο καὶ ἡ κατ' αὐτῆς ἀγανάκτησις τῶν συνοίκων, αἵτινες ἐκραύγαζον ἐκφέρουσαι μᾶλλον ἢ ἧττον πικρούς λόγους.

Ἀλλ' ἡ Κουρούνα ἐξηκολούθει·

Ὦ ἔτη πολλὰ
τραλαλαλά·
Ἐγὼ 'ψηλά,
σὺ χαμηλά
κ' οἱ δυὸ χωρὶς μυαλά.

Ἐξαντλήσασα δὲ τὰς εἰς λα λέξεις αἵτινες ηὔφραινον τὴν ἀκοήν της, μετέβη εἰς ἄλλας ἐπίσης ἀσημάντους·

Ὁ καφὲς μὲ τὸ κριθάρι!
γειά σου παλληκάρι!
Νὰ μοῦκανες τὴ χάρι
νὰ βάλῃς τὸ σαμάρι,
ν' ἀνάψω τὸ πιθάρι
νὰ σβύσω τὸ φανάρι...

Μὰ ἄκου νὰ σοῦ 'πῶ,—θαρρεῖς πὼς σ' ἀγαπῶ;

Σ' ἀρέσει τὸ κρασί;
γεμάτη ἡ μισή
νὰ πιοῦμ' ἐγὼ καὶ σύ,
καρδούλα μου χρυσῆ,
μισὴ μισὴ μισή!

Εἶχα πατέρα
κρασοπατέρα·
κρασὶ πουλοῦσε,
καὶ σὰ δεψοῦσε
ὅσο ἤθελ' ἔπινε—κὴ ἄλλοῦ δὲν ἔδινε

Ἐστέγνωσ' ὁ λαιμός μου,
Κρασάκι δός μου, δός μου,
Λενιωωωωωωωωωώ μ'!»

Ἡ φωνὴ τῆς Κουρούνας ἐκ διαλειμμάτων ἐχαλαρῶτο καὶ ἠμβλύνετο, ὡς ἐὰν ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐπέλθῃ ὁ ὕπνος· ἀλλ' αἴφνης ἤρχιζε πάλιν γοργοτέρα, κραυγαστικωτέρα· τότε δὲ αἱ ὑπὸ τοῦ ὕπνου καταλαμβανόμεναι ἐξεγείροντο, ἀνεκάθηντο ἐκβάλλουσαι κραυγὰς μανιώδεις, αἵτινες ἐτρόμαζον τὴν Κουρούναν ἀλλὰ δὲν ἔφρασσον τὸ στόμα της.

« Μὰ γιατί νὰ με βασανίζετε ; Ἀκοῦστε, ἡμαρτον, φτάνει.

— Τὴν ἀνέβασες καὶ μας 'πρόκοψες!

— Σύ το ἤθελες.

— Τί λέτε, την ξανακατεβάζουμε ;

— Δὲ θὰ κοιμηθοῦμε ποτέ.»

— Τοῦτο ἀκριβῶς διενοεῖτο ἡ Πετρίνα, ἥτις ἐρωτῶσα ἑαυτὴν ἐὰν ἀληθῶς οὕτω πως ἐγίνετο πᾶσαν Κυριακὴν καὶ πῶς αἱ σύνοικοι τῆς Κουρούνας ἠδύναντο νὰ ὑπομένωσι τὴν γειτνίασίν της. Τάχα δὲν ὑπῆρχον ἐν Μαρωκοῦρ ἄλλα καταλύματα ὅπου νὰ δύναταί τις νὰ κοιμᾶται ἡσύχως ;

Δὲν ἦτο δὲ μόνος ὁ θόρυβος ὁ διεγείρων τὴν ἀγανάκτησιν ἐν τῇ συγκατοικίᾳ· ἀλλὰ καὶ ὁ ἀὴρ ὃν ἀνέπνεον ἤρχιζεν ἤδη νὰ εἶνε ἀφόρητος εἰς τὴν Πετρίναν· ἦτο βαρύς, θερμός, πνιγηρός, κεκορεσμένος κακῶν ὀσμῶν, ὧν τὸ κρᾶμα ἔφερε ναυτίαν ἢ ἠφάνιζε τὸν στόμαχον.

Ἀλλὰ τέλος ὅμως ὁ λογόμυλος τῆς Κουρούνας ἔγινε βραδύτερος, ἐξεστόμισε μόνον λέξεις ἀτελεῖς καὶ ἔπειτα οὐδὲν ἄλλο ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός της ἢ ρόγχος.

Ἀλλ' εἰ καὶ ἀποκατέστη ἤδη σιωπὴ ἐν τῷ δωματίῳ, ἡ Πετρίνα δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκοιμηθῇ. Ἠσθάνετο πίεσιν εἰς τὸ στῆθος, κτύπους ὑποκώφους εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν περιερρέετο ὑπὸ ἱδρῶτος.

Περιττὸν ἦτο νὰ ζητήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς δυσφορίας ταύτης· ἐπνίγετο διότι δὲν εἶχεν ἀέρα, δὲν ἐπνίγοντο δὲ ὡς αὐτὴ αἱ σύνοικοί της διότι ἦσαν συνηθισμέναι νὰ ζῶσιν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ταύτῃ, πνιγηρᾷ εἰς τὸν συνήθως ἐν ὑπαίθρῳ κοιμώμενον.

Ἀλλ' ἀφοῦ αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι, χωρικαὶ οὖσαι εἶχον ἤδη συνηθίσῃ τὴν ἀτμόσφαιραν ταύτην, φαίνεται ὅτι καὶ αὐτὴ θὰ ἠδύνατο νὰ την συνηθίσῃ. Ἀναμφιβόλως ἦτο χρεία θάρρους καὶ καρτερίας· αὐτὴ ναὶ μὲν δὲν ἦτο χωρική, ἀλλ' εἶχε ζήσῃ ἐν σκληραγωγίᾳ ὡς ἐκεῖναι καὶ αἱ μᾶλλον δυστυχεῖς· ἔκτοτε δὲ δὲν ἔβλεπε τὸν λόγον τοῦ νὰ μὴ ὑποφέρῃ ὅ τι ἐκεῖναι ὑπέφερον.

Τὸ μόνον λοιπὸν ὅπερ ὤφειλε νὰ πράξῃ ἦτο νὰ μὴ ἀναπνέῃ, νὰ μὴ ὀσφραίνεται, τότε δὲ θὰ ἤρχετο ὁ ὕπνος καὶ ἐγίνωσκε καλῶς ὅτι ἐν τῷ ὕπνῳ ἡ ὀσφρησις ἀργεῖ.

Δυστυχῶς δὲν ἀναπνέομεν ὁπότε θέλομεν οὐδὲ ὅπως θέλομεν· μάτην ἔκλεισε τὸ στόμα, ἔφραξε τὴν ῥῖνα, μετ' οὐ πολὺ ἐδέησε ν' ἀνοίξῃ τὰ χείλη, τοὺς ῥώθωνας καὶ νὰ εἰσπνεύσῃ βαθύτατα καθ' ὅσον οἱ πνεύμονές της δὲν εἶχον πλέον ἀέρα καὶ ὅπερ φοβερὸν ἐδέησε νὰ ἐπαναλάβῃ πολλάκις τὴν εἰσπνοὴν ταύτην.

Τότε δὲ τί ; τί ἔμελλε τὰ παραχθῇ ; Μὴ ἀναπνέουσα μὲν ἐπνίγετο, ἀναπνέουσα δὲ ἠσθένει.

Ἐν ᾧ δὲ ἠγωνία, ἡ χεὶρ της ἔψαυσε τὸ χαρτίον ὅπερ ἀντικαθίστα μίαν τῶν ὑάλων τοῦ παραθύρου, οὗ πλησίον ἦτο ἡ κλίνη της.

Τὸ χαρτίον δὲν εἶνε φύλλον ὑάλου, θραύεται ἀκρότως καὶ θραυσθέν, ἄφινε τὸν ἔξωθεν ἀέρα νὰ εἰσέρχεται. Τί κακὸν ἦτο ἐάν το ἔθραυε ; Ἦσαν μὲν συνηθισμέναι εἰς τὴν διεφθαρμένην ἐκείνην ἀτμόσφαιραν, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐδυσφόρουν βεβαίως. Λοιπὸν ἐπὶ τῷ ὁρῷ νὰ μὴ ἐξυπνήσῃ τινὰ ἠδύνατο κάλλιστα νὰ σχίσῃ τὸ χαρτίον.

Ἀλλὰ δὲν ἔλαβε χρείαν νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔσχατον τοῦτο μέτρον ὅπερ θὰ κατέλιπεν ἰχνη ἐν ᾧ ἐψηλάφα τὸ χαρτίον ἠσθάνθη ὅτι δὲν ἦτο καλῶς τεταμένον καὶ διὰ τοῦ ὄνυχος ἠδυνήθη μετὰ προσοχῆς νὰ ἀποσπάσῃ μίαν ἄκραν. Τότε κολλήσασα τὸ στόμα ἐπὶ τοῦ ἀνοίγματος τούτου ἠδυνήθη νὰ ἀναπνεύσῃ καὶ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ την ἐπῆρεν ὁ ὕπνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ὅτε ἐξύπνησεν ἡ Πετρίνα, λάμψις τις ἐλεύκαινε τοὺς ὑαλοπίνακας, ἀλλὰ τοσοῦτον ὠχρά, ὥστε δὲν ἐρώτιζε τὸ δωμάτιον· ἔξω δὲ ἀλέκτορες ἔκραζον, διὰ δὲ τοῦ ἀνοίγματος τοῦ χαρτίου εἰσέδυεν ἀὴρ ψυχρός. Ἦσαν ἐξημερώματα.

Καὶ ὅμως ἡ ἔξωθεν ἐρχομένη ἐλαφρὰ αὕτη πνοὴ δὲν ἴσχυσε νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν κακοσμίαν τοῦ δωματίου, διότι ἐὰν εἶχεν εἰσέλθῃ ὀλίγος τις ἀὴρ καθαρός, ὁ μεμολυσμένος ὅμως οὐδόλως εἶχεν ἐξέλθῃ, ἐπισωρευόμενος δὲ εἶχε παραγάγῃ ὑγρασίαν πνιγηράν.

Ἀλλ' ὅμως πάντες ἐκοιμῶντο ὕπνον ἀκίνητον, διακοπτόμενον μόνον ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ὀλολυγμῶν ὑποκώφων

Ἐν ᾧ δὲ προσεπάθει νὰ εὑρύνῃ τὸ ἄνοιγμα τοῦ χαρτίου, ἔκλῃξεν ἀδεξίως διὰ τοῦ ἀγκῶνος ὑαλοπίνακά τινα ἀρκούντως ἰσχυρῶς, ὥστε τὸ παράθυρον τὸ κακῶς προσηρμοσμένον ἐν τῷ πλαισίῳ του ἀντήχησε μετὰ δονισμῶν παρατεθέντων. Οὐ μόνον οὐδεὶς ἀφυπνίσθη, ὡς ἐφοβήθη ἡ Πετρίνα, ἀλλ' οὐδ' ἐφάνη ὅτι ὁ ἀσυνήθης οὗτος κρότος ἐτάραξε μίαν κἂν τῶν φιλύπνων.

Τότε ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν. Ἥσυχα ἡσυχα ἐξεκρέμασε τὰ ἐνδύματά της, ἐνεδύθη βραδέως ἀθορύβως, καὶ λαβοῦσα ἀνὰ χεῖρας τὰ σανδάλιά της, κατηυθύνθη ἀνυποδήτος πρὸς τὴν θύραν, ὁδηγουμένη ὑπὸ τῆς ἠοῦς. Ἀνοίγει σιωπηλῶς αὐτὴν κλειστὴν ἁπλῶς διὰ πετούγιας, καὶ εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ διαζώματος τῆς κλίμακος οὐδενὸς παρατηρήσαντος τὴν ἔξοδόν της. Τότε ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς πρώτης βαθμίδος τῆς κλίμακος καὶ ὑποδηθεῖσα κατέβη.

Ἀ ! καθαρὸς ἀὴρ ! ἡδονικὴ δροσερὰ αὔρα ! οὐδέποτε εἶχεν ἀναπνεύσῃ μεθ' ὁμοίας μακαριότητος καὶ διὰ τῆς μικρᾶς αὐλῆς ἐπορεύετο ἔχουσα τὸ στόμα ἀνοικτόν, τοὺς ῥώθωνας σπαίροντας, τινάσσουσα τοὺς βραχίονας, σείουσα τὴν κεφαλήν. Ὁ κρότος τῶν βημάτων της ἀφύπνισε κύνα τῆς γειτονίας, ὅστις ἤρχισε νὰ ὑλακτῇ, καὶ παρευθὺς ἄλλοι κύνες ἀνταπεκρίθησαν εἰς αὐτὸν ὀργίλοι. Ἀλλὰ τί τῇ ἔμελε ; δὲν ἦτο πλέον ἡ καθ' ἧς οἱ κύνες ἦσαν πάντῃ ἐλεύθεροι καὶ ἐπειδὴ τῇ ἤρεσκε νὰ καταλίπῃ τὴν κλίνην της, εἶχε κάλλιστα τὸ δικαίωμα, ἀναμφιβόλως δικαίωμα πληρωθὲν διὰ τοῦ χρήματός της.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ αὐλὴ ἦτο λίαν μικρὰ ἀναλόγως τῆς χρείας ἣν εἶχεν ὅπως κινηθῇ, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν διὰ τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας καὶ ἐβάδισε τυχαίως κατ' εὐθεῖαν, οὐδόλως ἐρωτήσασα ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ ἰτεῶνος. Εὐτυχῶς κορμὸς δένδρου ἦτο ἐρριμμένος ἐπὶ τῆς τάφρου ταύτης· καὶ τοι δὲ ἦτο ἱκανῶς στενός, καὶ τοι ἦτο καὶ αὐτὸς ὑγρὸς ὑπὸ τῆς δρόσου ἥτις τον καθίστα ὀλισθηρόν, ἀλλὰ δὲν ἦτο τοιοῦτος ὁποῖος νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Πετρίναν. Διεπέρασε τὴν τάφρον καὶ εὑρέθη πρὸ θύρας ἐκ καλαμίων δεδεμένων δι' ἰτείνων κλάδων οὓς ἁπλῶς ἀποσύρασα ἤνοιξεν αὐτήν.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΟΛΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

[ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΩΜΩΙΔΙΑ]

(Συνέχεια· ἀκέ τέλος ἴδε σελ.123)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΚΙΜΩΝ, ΑΛΚΗΣΤΙΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

[Τὰ παιδία καθήμενα εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς σκηνῆς παρατηροῦσι μαζί λεύκωμα φωτογραφιῶν· δευτέρα σκηνή, ἥτις θὰ ὑψωθῇ εἰς τὴν ἀκόλουθον σκηνὴν θὰ κρύπτῃ τὸ βάθος τοῦ δωματίου.]

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Κύττα ἐδῶ, Ἄλκηστις, τί ὡραία που εἶνε ἡ Ὀλυμπία ! θαρρῶ πως εἴμεθα ἐκεῖ ἀκόμη. Τί ὡραῖο που εἶνε τὸ ταξείδι τῆς Ὀλυμπίας. Μὰ σὺ γυρνᾷς ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ κεφάλι σου, δὲ σ' ἀρέσει, φαίνεται . . .

ΑΛΚΗΣΤΙΣ. Ὦ! πολύ, σὲ βεβαιῶ· ἀλλὰ σκέπτομαι κάτι ἄλλο τώρα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ. Τί πρᾶγμα ; πές το γρήγορα.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ. Σκέπτομαί πως εἴμεθα πολὺ ὡραῖα ἐδῶ εἰς τοῦ θείου μας . . . Τί καλὸς που εἶνε 'ς ἐμᾶς, τί εὐγενὴς 'ς τὴ μητέρα. Καλὰ εἴμεθα 'ς τὴν Ὀλυμπία, ἀλλὰ ἦσαν τόσοι ξένοι ἐκεῖ, ἐν ᾧ ἐδῶ νοιώθωμεν ὅτι ὁ θεῖος μᾶς ἀγαπᾷ καὶ εἶνε τόσο εὐχάριστο . . .

ΚΙΜΩΝ. Ὦ, ἡ Ἄλκηστις ἔχει δίκαιον· ἂν ὁ θεῖος δὲν ἤτανε τόσο πολὺ γέρων, θὰ ἐνόμιζά πως εἶνε ὁ καϊμένος ὁ πατέρας που ἐγνωρίσαμε τόσο ὀλίγο καὶ ἔρχεται νά μας χαϊδέψῃ ἀκόμη λίγο . . .

ΚΑΛΛΙΟΠΗ. Προχθὲς μᾶς ἠγόρασε εἰς ὅλους ἀπὸ ἕνα δῶρον· ἐγὼ θὰ το φυλάγω πάντα τὸ δῶρό πού μου ἔδωκε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Καὶ ἡ Σοφία ἐμουρμούριζε τόσα γιὰ τὸν καϊμένο τὸ θεῖο· ἐγὼ νὰ σας 'πῶ, βρίσκω πως κάμνει πολὺ καλὰ καὶ ἀγαπᾷ τὴ μουσική . . .

ΚΙΜΩΝ. Ἡ Σοφία θυμώνει που πρέπει πάντα νὰ ξεσκονίζῃ τὰ ὄργανα . . .

ΑΛΚΗΣΤΙΣ. Ἐγὼ νὰ σου εἰπῶ θὰ εἰπῶ τῆς μητέρας νὰ μοῦ δώσῃ τὴν ἄδειαν νὰ μοῦ δώσῃ ἕνα ξεσκονηστήρι καὶ θὰ φροντίζω ἐγὼ διὰ τὴ σκόνι· ἐγὼ θὰ καθαρίζω τὸ πιάνο, τὸ βιολεντσέλλο, τὸ φλάουτο, μ' ἕνα λόγο ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ θείου μας.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ. Μοῦ ἔρχεται μία ἰδέα. Ἀκοῦστε ! Ἐν ᾧ κοιμᾶται ὁ θεῖος νά του κάμωμεν μίαν συναυλίαν. Ἐγὼ θὰ παίξω μὲ τὴν Ἄλκηστιν τὸ κάτρμαϊν, ὁ Κίμων τὴν σονάτα του, ὁ Στέφανος ἕνα κομμάτι μὲ τὸ βιολί του καὶ ἔπειτα θὰ τοῦ τραγουδήσωμε τὴν ὡραία βαρκαρόλα που ἐμάθαμε μὲ τὴν μητέρα. Σύμφωνοι ;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Λαμπρά. Μόνο που θὰ ξυπνήσωμε τὸ θεῖο. Αὐτὸ δὲν το σκέφθηκες ;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ. Τὸ σκέφθηκα ! μὰ δὲν πειράζει· θὰ ξυκνήσῃ μὲ τὴν μουσικὴ καὶ θὰ εὐχαριστηθῇ πολύ· ἐλᾶτε γρήγορα νὰ ἑτοιμάσωμε τὴ συναυλία μας.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ. Καὶ δὲν θὰ μας μαλώσῃ λέγεις ἡ μητέρα ;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Ὄχι, ὄχι, μὴ σε μέλῃ· ἡ μητέρα ἴσα ἴσα θὰ εὐχαριστηθῇ.

ΚΙΜΩΝ. Ἤθελα νὰ ἰδῶ τί μοῦτρα θὰ κάμῃ ἡ Σοφιά !

ΚΑΛΛΙΟΠΗ. Ἐμπρός· δουλειὰ τώρα ! [Καὶ τὰ τέσσαρα παιδία ἀναχωροῦν τρέχοντα. Μόλις ἐξαφανίζονται καὶ σηκόνεται τὸ δεύτερον παραπέτασμα· ὁ θεῖος Βαρνάβας φαίνεται ἐξηπλωμένος ἐπὶ ἀνακλίντρου φορῶν τὸν κοιτωνίτην του καὶ τὸν σκοῦφόν του].

ΣΚΗΝΗ Β'

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. (μόνος· στρέφεται καὶ ὁμιλεῖ εἰς τὸν ὕπνον του) Ἡ μουσικὴ . . . θεία τέχνη . . . μαγευτική . . . (Στρέφεται καὶ πάλιν). Ἀ ! ἡ μουσική (Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκούεται κλειδοκύμβαλον). Τί ὡραία μουσική ! (Διορθώνει τὴν κεφαλήν, ἔπειτα ἐπαναπίπτει αὖθις. Ἡ μουσικὴ ἐξακολουθεῖ· ὁ θεῖος Βαρνάβας τρίβει ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμούς του). Μπᾶ ! ἐκοιμήθηκα καὶ ὠνειρεύθηκα, καθὼς φαίνεται. (Ἡ μουσικὴ παύει πρὸς στιγμὴν ἔπειτα ἀρχίζει βιολίον). Ὦ, τί ὡραῖον ὄνειρον ! Ἤκουσα τόνους βιολίου τόσον γλυκεῖς, τόσον ἁρμονικούς . . . Ἀλλὰ δὲν ἔβλεπα τὸν μουσικόν που ἔπαιζε . . . καὶ δὲν ξέρω πῶς, ἀλλὰ μοῦ ἐφαίνετο εἰς τὸ ὄνειρόν μού πως ἔπρεπε νὰ εἶνε πολὺ νέος, σχεδὸν παιδί . . . Ἀχ ! ἂν εἴξευρα κανένα παιδὶ νὰ παίζῃ ἔτσι . . . (Ἡ μουσικὴ ἀρχίζει πάλιν, ἀλλὰ ἡσύχως καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐκφωνὸν τῆς βαρκαρόλας. Ὁ θεῖος Βαρνάβας ἀναρθοῦται ἐκπληκτος καὶ ἀκούει). Ὦ, ὦ ! δὲν ὀνειρεύομαι ! Εἶμαι ἐξυπνος. (Τὰ παιδία τραγουδοῦν τὴν βαρκαρόλα).

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Τί ὡραία ἔκπληξις! Ἀλλ' ἀπὸ ποῦ βγαίνουν αἱ δροσεραὶ καὶ καθαραὶ αὐταὶ φωναί . . . Ποιὸς τραγουδεῖ τόσον πλησίον . . . (Κάμνει βήματά τινα πρὸς τὴν θύραν).

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ (ἐμφανίζονται ἔξαφνα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄσματος). Ἡμεῖς εἴμεθα, καλὲ θεῖε, ἡμεῖς εἴμεθα !

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ὁ θεῖος ΒΑΡΝΑΒΑΣ, τὰ ΠΑΙΔΙΑ, Κυρία ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Πῶς ; σεῖς εἶσθε, παιδιά ; Ἐλᾶτε νὰ σας φιλήσω ! Ὦ πόσο μ' εὐχαριστήσατε ! (Τὰ παιδία τρέχουν εἰς τὴν ἀγκάλην του. Ἡ κυρία Ἐλπινίκη εἰσέρχεται τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ βλέπει μὲ ἔκπληξιν τὴν σκηνὴν ἐκείνην). Πλησίασε, πλησίασε, ἀνεψιά μου ! Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος· ἔχεις λαμπρὰ παιδιά . . . Ἦλθαν καί μου ἔκαμαν συναυλίαν ἐν ᾧ ἐκοιμώμουν καὶ ἐξύπνησα μὲ τὴν γλυκειὰ των τὴν φωνή· νοιώθουν μουσική, κι' ἂς εἶνε καὶ μικροὶ ἀκόμη.

ΚΥΡΙΑ ΕΛΠΙΝΙΚΗ. Ὦ, θεῖε, εἶσθε τόσον καλός· ἔχουν κλίσιν εἰς τὴν μουσική, αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια.

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Λοιπὸν νὰ σου 'πῶ ἕνα λόγο. Ἐγὼ πλέον δὲν μπορῶ νὰ κάμω χωρὶς τὰ παιδιά... Παιδιά μου, θέλετε νὰ εἴσθε πάντα μαζί μου, μὲ τὸν θεῖον σας Βαρνάβα ;

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ (παρατηροῦντα τὴν μητέρα των). Ναί, ναί, ἂν θέλῃ ἡ μητέρα.

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Καὶ θὰ παίζωμε μουσικὴ κάθε ἡμέραν, κάθε βράδυ, αἱ καλά μου παιδιά ; Τί εὐτυχία ! (Κατ' ἰδίαν). Ὅλα τὰ γεροντοπαλλήκαρα πρέπει νὰ ζοῦν μὲ μίαν συγγενικὴ των οἰκογένειαν, ὄχι νὰ ἔχουν ὡς μόνη συντροφιὰ των μία γρυνιάρα ὑπηρέτρια. (Ἡ Σοφία εἰσέρχεται καθ' ἣν στιγμὴν ὁ θεῖος Βαρνάβας λέγει τὰς τελευταίας λέξεις).

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΣΟΦΙΑ. Τώρα πλέον δὲν βαστῶ, πρέπει νὰ φύγω. (Εἰς τὸν θεῖον Βαρνάβαν) Θὰ σας παρακαλέσω πολὺ νὰ μου κάνετε τὸ λογαριασμό. . .

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Καλά . . . τὸ βράδυ . . . ὅπως πάντοτε.

ΣΟΦΙΑ. Ὄχι, ἀμέσως· γιατί θὰ φύγω πρέπει νὰ φύγω τὸ γρηγορώτερο. Ἡ μουσική, ἡ σκόνη· τόσος κόσμος καὶ πρὸ πάντων τὰ παιδιά, μὲ κάνουν ἄνω κάτω· δὲν βαστῶ πλέον !

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Καλά· πήγαινε καὶ ἑτοίμασε τὰ πράγματά σου· τώρα ἔρχομαι καί σε πληρώνω. (Ἡ Σοφία ἐξέρχεται μανιώδης ἀποσπῶσα μεθ' ὀργῆς τὴν ποδιάν της).

ΚΥΡΙΑ ΕΛΠΙΝΙΚΗ. Μὴν ἀνησυχεῖτε, θεῖε· εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θά σας συμβαίνουν τοιαῦται δυσάρεστοι σκηναί.

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ. Ἐγὼ δὲν δίδω καὶ πολλὴν σημασίαν. Ἡ μουσικὴ ἔχει τὸ δῶρο νά μας κάμνῃ νὰ λησμονῶμεν αὐτὰς τὰς μικρὰς ἀθλιότητας τῆς ζωῆς.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ. Καὶ θὰ ἀγαπῶμεν ὅλοι τὴν μουσικήν, θεῖε.

ΘΕΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ (γελῶν). Νὰ πῶς παιδιὰ μὲ καλὴν ἀνατροφὴν κατορθώνουν καὶ συμβιβάζουν τὴν μονομανίαν ἑνὸς γέροντος, ἀντὶ νά τον περιπαίζουν, καὶ νά πως θὰ κερδίσωμεν ὅλοι που θὰ εἴμεθα ἡνωμένοι καὶ ἀγαπημένοι.

(Ἡ αὐλαία πίπτει).

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΑΣΤΗΡ ΕΝ ΚΑΤΑΙΓΙΔΙ

Ὁ Ἰωσὴφ Μελλίρης ἦτο φύλαξ ἑνὸς φάρου, ὅστις ὑψοῦτο ἐπί τινος μικρᾶς νήσου. Κατῴκει δ' ἐκεῖ μετὰ τῆς συζύγου του Μάρθας καὶ τῆς θυγατρός του Ἑλενίτσας, τὴν ὁποίαν θωπευτικῶς ἀπεκάλει Νίτσαν, κόρην δώδεκα περίπου ἐτῶν. Ἡ μικρὰ νῆσος ἀπετελεῖτο ἐκ σωροῦ βράχων, ἦτο δὲ τόσον ξηρά, τόσον ἄγονος ὥστε οὐδεὶς πλὴν τοῦ Μελλίρη θὰ ἐδέχετο νὰ κατοικήσῃ ἐπ' αὐτῆς. Ὁ οἰκίσκος του ἔκειτο ὑπὸ τὸν πύργον τοῦ φάρου, τὸ δὲ ἔργον του συνίστατο εἰς τὸ νὰ διατηρῇ ἀνημμένους τὴν νύκτα τοὺς λαμπτῆρας, οἵτινες δεικνύουσιν εἰς τὰ πλοῖα διὰ τῆς θέσεώς των, τοῦ χρώματός των καὶ τὴν διάταξιν τῶν φώτων των, τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ κολουθήσωσιν.

Ἀπαγορεύεται αὐστηρότατα εἰς τοὺς φύλακας νὰ ἐγκαταλίπουν τὴν θέσιν των, διότι οἱ ναυτικοὶ οἱ ταξειδεύοντες παρὰ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰς ἐλπίδας των ἐναποθέτοντες εἰς τὸ φῶς τῶν φάρων, θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ συντριβῶσιν ἐπὶ τῶν βράχων, ἂν δὲν ἔβλεπον τὸ φῶς. Πρέπει λοιπὸν ἑκάστην ἑσπέραν ν' ἀνάπτωνται οἱ λαμπτῆρες καὶ νὰ διατηρῶνται ὅλην τὴν νύκτα. Εἷς τινας φάρους ὑπάρχουν περισσότεροι φύλακες πρὸς τοῦτο, εἷς τινας ἄλλους ὅμως ὑπάρχει εἷς καὶ μόνος καὶ ἡ ἐντέλεσις τοῦ καθήκοντος εἶνε τότε δυσχερεστάτη.

Ὁ Ἰωσὴφ βοηθὸν εἰς τὸ ἔργον του εἶχε τὴν σύζυγόν του. Αὐτὴ ἐκαθάριζε τοὺς λαμπτῆρας, ἔχυνεν ἔλαιον εἰς αὐτοὺς καὶ διετήρει καθαροὺς τοὺς ἐκ λείου μετάλλου ἀνταυγαστῆρας, οἵτινες ἐχρησίμευον εἰς τὸ νὰ στέλλωσι μακρὰν τὸ φῶς. Ἡ δραστηρία χεὶρ τῆς Μάρθας τοὺς ἔκαμνε νὰ λάμπουν ὡς ἄργυρος.

Ὅσοι εἴδετε ποτὲ φάρους γνωρίζετε ὅτι συνήθως ἡ κλῖμαξ ἡ φέρουσα πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ πύργου εἶνε ἀνωφερὴς καὶ στενή. Ἡ Μάρθα ἀνέβη καὶ κατέβη αὐτὴν τρέχουσα πολλάκις, ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ἐν ᾧ κατέβαινε πάλιν μετὰ σπουδῆς ἐπαραπάτησε καὶ θὰ ἐκρημνίζετο ἕως κάτω, ἂν ἡ κλῖμαξ δὲν εἶχε σχῆμα κοχλιοειδές.

Ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Νίτσα ἀκούσαντες τὴν ὀξεῖαν κραυγὴν τῆς πεσούσης προσέτρεξαν καὶ ἀνήγειραν τὴν δυστυχῆ Μάρθαν, ἥτις ἦτο ἀναίσθητος, καὶ μετέφερον αὐτὴν εἰς τὴν κλίνην της. Ἐσπόγγισαν τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ἀπὸ μεγάλην ἐπὶ τοῦ μετώπου πληγήν. Ἡ Νίτσα ἠσθάνετο κομμένα τὰ γόνατά της ἐν ᾧ κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρός της ἔτρεχε νὰ φέρῃ νερὸν ἢ πανί. Τὰ δάκρυα τὴν ἔπνιγον, ἀλλ' ὡς γενναία κόρη προσεπάθησε νὰ καταβάλῃ τὴν συγκίνησίν της καὶ νὰ φροντίσῃ μόνον πῶς νὰ φανῇ χρήσιμος.

Ἡ δυστυχὴς Μάρθα συνῆλθε μετ' ὀλίγον, ἀλλ' ὅτε προσεπάθησε νὰ ἐγερθῇ εἶδε μὲ τρόμον ὅτι ὁ εἷς ποῦς αὐτῆς ἠρνεῖτο νὰ την ὑπηρετήσῃ. Ματαίως ἠγωνίσθη νὰ κατανικήσῃ τοὺς πόνους τοὺς ὁποίους ἠσθάνετο· ἠναγκάσθη νὰ πέσῃ πάλιν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκβάλλουσα κραυγὴν ἀπελπισίας.

Εἶχε θραυσθῆ ἡ κνήμη της.

Ἔπρεπε νὰ προσκληθῇ ἰατρός· ἀλλὰ ποῦ νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ ἰατρός· μόνον εἰς τὸ χωρίον, τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς τὴν ἀπέναντι παραλίαν ἦτο κουρεύς τις ὅστις μετήρχετο καὶ τὸν πρακτικὸν ἰατρόν· ἦτο ἐπιδέξιος καὶ εἶχε καλὴν φήμην εἰς τὰ περίξ.

Ἡτοιμάσθη ν' ἀναχωρήσῃ· ἦτο ἀκόμη πρωΐ· ἤλπιζε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐνωρὶς καὶ ν' ἀνάψῃ τοὺς λαμπτῆρας. Ἀφ' οὗ παρήγγειλεν εἰς τὴν κόρην του νὰ προσέχῃ πολὺ τὴν μητέρα της ἐπήδησεν εἰς τὴν βαρκούλαν καὶ ἀνεχώρησεν. Ἡ Νίτσα ἀπὸ τοῦ κατωφλίου τῆς οἰκίας τον παρετήρει ἀπομακρυνόμενον ἕως οὗ ἐπὶ τέλους ἐξηφανίσθη.

Παρῆλθον τέσσαρες ὧραι μετὰ μεσημβρίαν, ἀλλ' ὁ Ἰωσὴφ δὲν ἐπανῆλθεν. Ἡ Νίτσα ἐξήταζε τὴν πρὸ αὐτῆς ἐκτεινομένην θάλασσαν· ἡ λέμβος δὲν ἐφαίνετο. Ἡ θάλασσα ἥτις τὴν πρωΐαν ἦτο λεία ὡς καθρέπτης, καὶ ἀντικατώπτριζε τὸν οὐρανόν, ἔγινε σκυθρωπή· ἤρχισε νὰ ὀγκώνεται, τὰ δὲ κύματα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγίνοντο σφοδρότερα καὶ πυκνότερα. Ἔπληττον μετὰ ρόχθου τοὺς βράχους ῥίπτοντα μακρὰν ἀφρὸν χιονῶδη. Ἀνησυχία κατέλαβε τὴν καρδίαν τῆς κόρης. Τί συνέβη; Διατί ὁ πατήρ της δὲν ἦλθε; μήπως δὲν εὗρε τὸν πρακτικὸν ἰατρόν;

Ἡ μήτηρ της ἀσθενεῖς μόνον στεναγμοὺς ἐξέβαλλεν, ἀλλ' ἡ Νίτσα ἠσθάνετο ὅτι ὑπέφερε σκληροὺς πόνους, καὶ ἐλυπεῖτο κατάκαρδα διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνακουφίσῃ τοὺς πόνους ἐκείνους. Ἐξήταζε τὸν ὁρίζοντα μὲ βλέμμα ὁλονὲν ἀγωνιωδέστερον, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἴδῃ τέλος τὴν λέμβον τοῦ πατρός της, ἥτις θὰ ἔφερε τὸν ἰατρόν.

Ἐκλησίαζεν ἡ νὺξ καὶ ἡ λέμβος δὲν ἐφαίνετο ἀκόμη· ἡ θάλασσα ἦτο τρικυμιώδης τώρα· τὰ ἀπειλητικὰ κύματα εἰσώρμων εἰς τὴν ἀκτὴν μετὰ φοβεροῦ κρότου· τὰ σύννεφα εἶχον συσσωρευθῆ σχηματίζοντα περίξ τῆς νήσου πυκνὴν ὁμίχλην, ἥτις καθίστατο ὁλονὲν πυκνοτέρα.

Ἡ ἀσθενής, ἥτις ἕως τότε ἐφαίνετο ὑπομονητικῶς ὑποφέρουσα τοὺς πόνους, ἐκινεῖτο πυρετωδῶς ἐντὸς τῆς κλίνης της. Ἡ Νίτσα, ἥτις ἀπὸ τῆς θύρας ἔτρεχεν εἰς τὴν κλίνην, τὴν ἤκουσε νὰ ψιθυρίζῃ μὲ διακεκομμένας φράσεις:

— Θάρθῃ πολὺ ἀργά! . . . Τί θὰ γίνωμε; . . . Θὰ το μάθῃ ὁ ἐπιθεωρητής! . . . Δὲν θὰ γυρίσῃ τὴν ὥρα που πρέπει! . . . Ἄχ! γιατί ἔπεσα!...

— Πονεῖς μητέρα! ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας ἡ Νίτσα, κύπτουσα εἰς τὴν κλίνην.

— Δὲν ἀνησυχῶ γιὰ τὸν πόνο μου... μὰ αἱ λάμπες! εἶπεν ἡ Μάρθα· ἂν τὸ μάθῃ ὁ ἐπιθεωρητής!...

— Αἱ λάμπες! ἐψιθύρισεν ἡ Νίτσα, ἥτις ἤξευρε μὲν ὅτι ὁ φάρος ἔπρεπε νὰ φέγγῃ τὴν νύκτα — ἦτο ὕψιστον καθῆκον τοῦτο — ἀλλὰ εἰς τὴν ταραχήν της τὸ ἐλησμόνησε, αἱ λάμπες . . . θὰ τες ἀνάψω ἐγώ.

— Εἶνε πολὺ ὑψηλά· δὲν θὰ μπορέσῃς . . . εἶπεν ἡ δυστυχὴς γυνή. . . Ἂς δοκιμάσω ἐγώ.

Ἐκινήθη νὰ σηκωθῇ, ἀλλ' ἐπανέπεσεν εἰς τὴν κλίνην στενάζουσα.

— Δὲν μπορῶ! εἶπε.

— Μὴν ἀνησυχῇς, μητέρα, εἶπε ζωηρῶς ἡ κόρη· βοηθήσασα αὐτὴν νὰ ἐξαπλωθῇ ἀνέτως. Ἄκουσε· μοῦ ἔρχεται μιὰ ἰδέα· θὰ πάγω νὰ πάρω μία λάμπα, θ' ἀναβῶ 'ς τὸν πύργο, καὶ θὰ την κρατῶ 'ς τὸν ἀέρα . . .

(Ἕπεται τὸ τέλος) Ω.

ΣΤΑΛΑΓΜΑΤΙΑ, ΣΤΑΛΑΓΜΑΤΙΑ

Σταλαγματιὰ σταλαγματιὰ
γεμίζει ἡ στάμνα ἢ πλατειά·
καὶ ἔτσι δά, κουκκὶ κουκκὶ
γεμίζει ὁ κόσμος τὸ σακκί.

Κι' ὀλίγ' ὀλίγο ἀπ' τὴ σπουδὴ
κάθε φιλόπονο παιδὶ
τὴν γνῶσι παίρνει καὶ τὸ φῶς
καὶ γίνετ' ἄνθρωπος σοφός.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ
[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Καμμιὰ φορά, ὅταν εἶνε μερικοὶ θυμωμένοι καὶ θέλουν νὰ ὑβρίσουν κάποιον, τοῦ λέγουν: Ζῷον! (Καθόλου δὲν μ' ἀρέσουν ὅσοι ὑβρίζουν).

Ζῷον! Σὰν νὰ λέγουν τὸ χειρότερο ὃν που εὑρίσκεται εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουν ζῷα που ἔχουν καρδιά, ἔχουν ἀφοσίωσι, ἔχουν καλωσύνη.

Θέλετε νά σας ἀναφέρω ἕνα;

Τὴν Σπίθα τῆς Πιπίτσας.

Εἶνε σπίθα μοναχή. Ὅταν ἡ μικρὰ κυρία της κάθηται εἰς τὸ τραπέζι, ἡ Σπίθα ἔρχεται, ἀπλώνει τὰ δύο ποδάκια της, πιάνει τὴν Πιπίτσα ἀπὸ τὸ ἔνδυμα καὶ βγάζει μιὰ ἰδιαίτερη φωνὴ σὰν νὰ λέγῃ: Πεινῶ, Πιπίτσα μου!

Καὶ ἡ Πιπίτσα τῆς δίνει καὶ τρώγει.

Ὅταν εἶνε εἰς τὸ σχολεῖον ἡ Πιπίτσα καὶ ἐπιστρέψῃ τότε νὰ ἰδῆτε· τρέχει εἰς τὴν πόρτα καὶ ἀρχίζει νὰ πηδᾷ καὶ σηκώνει τὰ δύο πόδια καὶ βγάζει θωπευτικὰς φωνὰς καὶ δαγκάνει, ἁπαλὰ ἁπαλά· ἐννοεῖται, τὸ χέρι τῆς Πιπίτσας καὶ δὲν ἡσυχάζει ἂν δέν την χαϊδέψῃ, ἂν δὲν εἰπῇ δύο τρία καλὰ λογάκια.

Ὅταν ἡ Πιπίτσα εἶνε εἰς τὸ σπίτι καὶ κάνει ἐργόχειρο, ἡ Σπίθα κάθεται 'ς τὰ πόδια της, ἢ ἀναβαίνει καὶ 'ς τὴν ἀγκαλιά της καὶ ξεκουράζεται καὶ εἶνε εὐτυχισμένη.

Εἶνε πάντα μαζί. Πάντα ἀχώριστοι.

Ἡ Σπίθα την ἀγαπᾷ πολὺ πολὺ τὴν Πιπίτσα, γιατί καὶ ἡ Πιπίτσα εἶνε καλὴ καὶ ἀγαπᾷ τὴν Σπίθα. Καὶ ὅμως πόσα παιδιά τ' ἀγαποῦν πολὺ πολὺ οἱ γονεῖς των καὶ αὐτά τους λυποῦν!

Καὶ ὅμως ἡ Σπίθα εἶνε ζῷον! Εἴθε νὰ εἶχαν τόση καλὴ καρδιὰ καὶ ἀφοσίωσι καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι!

ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟΣ

[Συνέχεια, ἴδε σελ. 126].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Τὸ ὡρολόγιον τοῦ Λεβουκᾶ ἐσήμαινε τὴν ὀγδόην ὥραν τῆς πρωΐας.

— Ὀκτὼ ἡ ὥρα καὶ τὰ παιδιὰ δὲν ἐσηκώθησαν ἀκόμη! εἶπεν ἡ κυρία Λεβουκᾶ μετ' ἀπορίας καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ: Μυάνα! Μυάνα!

Ἀλλ' οὐδεμία ἀπάντησις ἐδόθη εἰς τὴν πρόσκλησίν της. Τότε εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Μυάνας· ἡ κλίνη ἦτο κενή· ὥρμησε καὶ εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ἐκοιμᾶτο ὁ Ἐλευθέρης ὁμοίως.

Ἡ κυρία Ἀναστασία δὲν ἤξευρε τί νὰ φαντασθῇ καὶ ἔμελλε νὰ προσκαλέσῃ τὸν σύζυγόν της, ὅτε ἐπὶ μικρᾶς καρυένης τραπέζης διέκρινε χαρτίον τι. Τὸ ἔλαβε καὶ το ἤνοιξε.

— Τὸ γράψιμο τοῦ Ἐλευθέρη! ἐψιθύρισε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦλθε καὶ ὁ Φιλήτωρ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεχείρισε τὴν μικρὰν ἐπιστολήν.

— Διάβασέ την, τῷ εἶπε, ἐγὼ δὲν ἀντέχω . . .

Ὁ Λεβουκᾶς ἀνέγνωσε μὲ σοβαρὰν φωνὴν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν, τῆς ὁποίας διορθώνομεν, ἐννοεῖται, τὰς ἀνορθογραφίας.

«Πατέρα Φιλήτωρ καὶ μητέρα Ἀναστασία.

»Εἴπατέ πως ἂν δὲν μας ἐπαίρνατε 'ς τὸ σπίτι σας, θὰ εἰμπορούσατε ν' ἀγοράσετε τὴν μηχανὴ διὰ τοὺς φελλούς. Ἡ Μυάνα καὶ ἐγὼ ὅσο καὶ ἂν ἐδουλεύαμε, δὲν θὰ εἰμπορούσαμε νὰ κάμωμε ὅση δουλειὰ κάμνει μία μηχανή. Δι' αὐτὸ ἐκροτιμήσαμε νὰ φύγωμε παρὰ νὰ γίνωμε ἐμπόδιο καὶ νὰ μὴν ἀγοράσετε τὴν μηχανή. Λυπούμεθα πολὺ που φεύγομε· ἡ καλὴ ἀδελφή μου Μυάνα κλαίει αὐτὴ τὴν στιγμή· ἐφανήκατε τόσο καλοὶ καὶ διὰ τοὺς δυό μας· ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγωμεν. Διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τὸν σκοπόν μας ἐπήραμεν ἑκατὸ δραχμὰς ἀπὸ τὸ συρτάρι τοῦ καταστήματος· ἐλπίζομέν πως θὰ μας συγχωρήσετε· θὰ τας φέρομεν ὀπίσω χωρὶς ἄλλο, διότι ἐλπίζομεν ὅτι τὰ σχεδιά μας θὰ ἐπιτύχουν.

Σᾶς φιλοῦμεν μὲ ὅλην τὴν καρδιά μας· κλαίομεν σὰν μωρὰ παιδιὰ ἐν ᾧ φεύγομεν. Ἡ Μυάνα σᾶς παρακαλεῖ ν' ἀγαπᾶτε τὸν Καναδῆ καὶ νὰ τον προσέχετε.

Ἐλευθέρης, Μυάνα.»

Καὶ οἱ δύο ἔμειναν σιωπηλοὶ ἐπί τινας στιγμὰς καὶ λυγμὸς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στήθους τοῦ Φιλήτορος.

— Θεέ μου! ἐχάσαμε τὰ παιδιά μας!

— Ἀχ! ἐμεῖς πταίομεν! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Ἀναστασία· ἔφυγαν γιατί μᾶς ἤκουσαν χθὲς βράδυ νὰ λέγωμέν πως ἂν εἶχες περισσότερα χρήματα θὰ ἀγόραζες τὴν μηχανήν.

— Εὐγενεῖς καρδίαι!

— Καὶ ποῦ νὰ ἐπῆγεν ἄρά γε;

— Αὐτὸ πρέπει νὰ μάθωμεν καὶ γρήγορα!

Ποῦ ἦσαν ἄρά γε οἱ δύο φυγάδες; ἦσαν ἐν τῇ πόλει ἢ εἶχον ἀπομακρυνθῇ; Αἴφνης ὁ Φιλήτωρ ἐκτύπησε τὸ μέτωπόν του, ἀναβὰς δὲ εἰς τὸ δωμάτιον τῶν παιδιῶν ἔλαβεν ἓν ἔνδυμα τῆς Μυάνας καὶ ἓν τοῦ Ἐλευθέρη καὶ τα ἔδωκεν εἰς τὸν Καναδῆ ὅστις τα ὠσφράνθη ἐπανειλημμένως.

Ἔπειτα δὲ εἶπεν εἰς αὐτόν.

— Ποῦ εἶνε; ποῦ εἶνε; νὰ τους εὕρῃς!

Ὁ κύων μὲ ἓν πήδημα εὑρέθη εἰς τὴν θύραν, ἥτις ἦτο κλειστή· ἤρχισε δὲ νὰ ξύῃ αὐτὴν μεθ' ὁρμῆς ζητῶν νὰνοιχθῇ.

Ὅτε ὁ Λεβουκᾶς ἤνοιξεν αὐτὴν καὶ ἐξῆλθεν ὁ κύων ὥρμησεν ἀνυπόμονος.

— Ὁ Καναδῆς θὰ τα εὕρῃ τὰ παιδιά, καὶ θὰ τα φέρῃ πίσω, εἶπεν εἰς τὴν Ἀναστασίαν ἀναχωρῶν..

Ἀκολουθῶν τὸν Καναδῆ ὅστις τον ὡδήγει διὰ διαφόρων δρόμων, ἔφθασεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν.

Ὁ Καναδῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἐπιβατῶν τῆς τρίτης τάξεως, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐστάθμευεν ἡ ἁμαξοστοιχία Ἀλλ' ἔχασε τὰ ἴχνη τῶν παιδίων.

Ἐννοῶν δὲ βεβαίως ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐλπίς, ἀνεπήδησε πρὸς τὸ μέρος εἰς ὃ διηυθύνθη ἡ ἁμαξοστοιχία καὶ ὀσφραινόμενος τὸν ἀέρα ἐξέβαλε δύο θρηνώδεις ὑλακάς, ἔπειτα δὲ χαμηλωμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν κατεκλίθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ Φιλήτορος.

— Ἀνεχώρησαν! ἐψιθύρισεν οὗτος μετὰ βαθείας λύπης.

Βραδέως ἐκανήλθον ὀπίσω ὁ πωματοποιὸς καὶ ὁ Καναδῆς· ἡ δὲ Ἀναστασία, ἥτις ἀνέμενεν ἀνυπομόνως εἰς τὸ παράθυρον, ἰδοῦσα ὅτι ἐπέστρεψαν μόνοι, ἐστέναξεν ἐκ βάθους καρδίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἂς ἀφήσωμεν τὸν Φιλήτορα καὶ τὴν σύζυγόν του βεβυθισμένους εἰς τὴν λύπην των καὶ ἂς ἐπιστρέψωμεν κατὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ὀπίσω διὰ νὰ μάθωμεν τί συνέβη.

Τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου εἴδομεν ὅτι ὅλοι ἐκοιμῶντο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φιλήτορος· ἢ μικρὰ μαύρη ὅμως δὲν ἐκοιμᾶτο.

Μὲ τὴν ἐπιμονήν, ἥτις διακρίνει τὴν μαύρην φυλήν, περιέμεινεν ὁλόκληρον ὥραν εἰς τὴν κλίνην της.

Ἔπειτα ἐσηκώθη.

Κρατοῦσα τὴν ἀναπνοήν της, ἐπῆγε γυμνόπους νἀκούσῃ εἰς τὴν θύραν, ἥτις ἐχώριζε τὸ δωμάτιόν της ἀπὸ τὸ δωμάτιον τῶν δύο συζύγων, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι καὶ οἱ δύο ἐκοιμῶντο.

Ἥσυχος ἐκ τοῦ μέρους τούτου διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐκοιμᾶτο ὁ Ἐλευθέρης καὶ τον ἤγγισεν εἰς τὸν ὦμον.

Πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῆς Μυάνας ὁ Ἐλευθέρης ἐστράφη ὡς νὰ ἦτο ἔξυπνος.

— Τί θέλεις; εἶπε.

— Σιωπή! εἶπεν ἡ Μυάνα, θέσασα τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα της· ἔπειτα δὲ λαβοῦσα μίαν ἕδραν ἐκάθησε παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Ἐλευθέρη.

— Ἔχω κἄτι νὰ σου προτείνω, τῷ εἶπε μυστηριωδῶς.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο, ἀπεκρίθη ὁ Ἐλευθέρης μόνο γιατί ἐσυλλογιζόμην αὐτὸ τὸ κᾶτι δὲν εἰμπόρεσα νὰ κοιμηθῶ.

— Καὶ τί συλλογίζουσουν;

— Τὸν πατέρα Φιλήτορα καὶ τὴν μητέρα Ἀναστασία.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο.

— Ἐσυλλογιζόμην, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἐλευθέρης, ὅτι τοὺς εἴμεθα βάρος· ἂν δὲν εἴχαν ἐμᾶς θὰ εἰμποροῦσαν ν' ἀγοράσουν τὴν μηχανή πού τους χρειάζεται... Λοιπὸν μοῦ ἦλθε μιὰ ἰδέα.

— Γιὰ πές μου, ν' ἀκούσω.

— Πρέπει νὰ πᾶμε 'ς τὸ Λυών, ἀφ' οὗ ὁ πατέρας λέγει πως ἐκεῖ κάμνουν αὐτὰς τὰς μηχανάς. Ὅταν μάθωμε πόσο στοιχίζει, θὰ δουλεύουμε διὰ νὰ την ἀγοράσωμε, καὶ ἀφ' οὗ την ἀγοράσωμε θὰ ἔλθωμε ἐδῶ νὰ εὕρωμε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα.

— Πόσο, λέγεις, εἰμπορεῖ νὰ στοιχίζῃ μία μηχανὴ σὰν αὐτήν; ἠρώτησεν ἡ Μυάνα.

— Ἀκριβά! εἶπεν ὁ Ἐλευθέρης σείων τὴν κεφαλήν.

— Ὡς πόσο;...

— Τοὐλάχιστον χιλίας δραχμάς.

— Εἶνε πολλά;

— Πολλὰ λέγει! γιὰ μία δραχμὴ χρειάζονται εἴκοσι πεντάρες· γιὰ χίλιες δραχμὲς χρειάζοντοι πολλές, πολλὰς πεντάρες.

— Θὰ το κατορθώσωμε νὰ κερδίσωμε τόσα πολλὰ χρήματα;

— Διατί ὄχι; μὲ τὴν ἐργασία τί δὲν γίνεται! ἰδὲ τὸν πατέρα μας.

— Ναί, ἀλλ' ὁ πατέρας ξεύρει καὶ κάμνει φελλούς, ἐν ᾧ ἡμεῖς δὲν ξεύρομεν ἀκόμη.

— Θὰ μάθωμεν ἐν τούτοις ἕνα πρᾶγμα μόνο δὲν θέλω.

— Τί πρᾶγμα;

— Νὰ χωρισθῶμεν.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο, εἶπεν ἐν σπουδῇ ἡ μικρὰ μαύρη, ἥτις ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ τοῦ σχεδίου της δὲν προεῖδε ὅτι ἦτο δυνατὸν τοῦτο.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΟΧΗΝ

Γελῶ ἀκόμη ὅταν συλλογίζωμαι τὴν περίφημον ἐκείνην ἐκδρομήν· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν πού την ἐκάμαμε, σᾶς βεβαιῶ, δὲν ἐγελοῦσα.

Ἰδοὺ ἡ ἱστορία, τὴν ὁποίαν ὅλη ἡ οἰκογένεια διηγεῖται, καὶ τὴν ὁποίαν θὰ διηγοῦνται οἱ μεγαλείτεροι πρὸς τοὺς μικροτέρους ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν.

Ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Πεντέλην· εἶνε τόσον ὡραία ἐκεῖ ἡ σκιά, ὑπὸ τὰ ὑψηλὰ δένδρα, ὀλίγον παραπάνω ἀπὸ τὸ μοναστήριον! καὶ μὲ τί ὄρεξιν τρώγει κανείς!

Ἀκριβῶς δι' αὐτὴν τὴν ὄρεξιν τὴν ὁποίαν ἀνοίγει τόσον πολὺ ὁ καθαρὸς ἀὴρ ὁ μοσχοβολῶν εὐωδίας πεύκης, μεγάλη φροντὶς κατεβλήθη διὰ τὰ φαγητά, τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ χορτάσωσι τὴν ὄρεξιν ἐκείνην.

Ὡς μέσον τῆς μεταβάσεώς μας εἶχεν ἐκλεχθῆ ἓν ἁμάξιον ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ καλουμένου σοῦστα:

— Καὶ πόσους χωράει ἡ σοῦστά σου, Μπαρμπαγιάννη; τὸν εἴχομεν ἐρωτήσῃ.

— Μπᾶ! ὅσοι καὶ ἂν εἶσθε σᾶς χωράει.

Καὶ πράγματι, ἐν ᾧ ἐχώρει μόνον ἕξ, ἡμεῖς κατωρθώσαμεν νὰ καθήσωμεν δώδεκα.

Ἕκαστος ἐννοεῖ ὅτι εἴμεθα σφιγμένοι καὶ ὁ εἷς σωριασμένος ἐπὶ τοῦ ἄλλου.

Ἀλλὰ τί δὲν ὑποφέρει κάνεις χάριν μιᾶς καλῆς διασκεδάσεως, διασκεδάσεως τὴν ὁποίαν πρὸ τόσου καιροῦ ἐπεθυμοῦμεν καὶ μόλις τότε κατωρθώσαμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν.

Τὸ ἄλογον τοῦ Μπαρμπαγιάννη ἦτο ὑπομονητικὸν ζῷον, καὶ ὑπέφερεν ἀγογγύστως τὴν τύχην του. Τὸ ὠνόμαζε Πεταλούδαν. Τί εἰρωνεία! Ἡ Πεταλούδα δὲν ἦτο καθόλου ἀξία τοῦ ἐλαφροῦ της ὀνόματος. Εἶχε βαρὺ τὸ βάδισμα καὶ ἐπροχώρει μὲ τὸ αὐτὸ βῆμα εἴτε τέσσαρας ἐπιβάτας εἶχε τὸ ἁμάξιον εἴτε δώδεκα· εἰς τὰ ἀνηφορικὰ μέρη ἔπρεπε νὰ καταβῶμεν· καὶ ἡ κατάβασις αὐτὴ ἦτο ὁλόκληρος ἱστορία· κατ' ἀρχὰς ἐπήδων οἱ μικροί, ἔπειτα κατέβαινον οἱ πατέρες καὶ ἐβοήθουν τὰς μητέρας καὶ ἀνεβαίνομεν τὸν ἀνήφορον, ἐν ᾧ ἡ Πεταλούδα ἔσυρε τὸ ἁμάξιον ἀγωνιζομένη κατὰ τῶν μυιῶν.

Ἀφ' οὗ εἴμεθα τόσον πυκνὰ σωριασμένοι ἦτο ἀδύνατον νὰ βάλωμεν μέσα εἰς τὸ ἁμάξι τὸ μεγάλο καλάθι τὸ περιέχον τὰς τροφάς.

Κατ' ἀρχὰς λοιπὸν ὅλοι ἀνησύχησαν. Χωρὶς καλάθι! Καὶ τὸ γεῦμα κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, πλησίον τοῦ κελαρύζοντος νεροῦ!

Αἱ μητέρες ἐσυλλογίζοντο τὰ ὡραῖα φαγητὰ τὰ ὁποῖα ἔκαμαν καὶ τὰ ὁποῖα θὰ σας ἀπαριθμήσω.

Ἐν πρώτοις ἦτο ἐνδιάνος παραγεμιστός, ἔπειτα ἕνα μεγάλο μπούτι τοῦ φούρνου τραγανιστὸ καὶ μοσχοβολητό· ἔπειτα κεφτέδες, τσίροι καὶ διάφορα ὀρεκτικά· ξυνόγαλον ἐπίτηδες παραγγελθέν· ἕνα γαλατομπούρεκο, πορτοκάλλια, καὶ διάφορα ἄλλα ὀπωρικά· κρασὶ λαμπρὸ κτλ.

Τὸ καλάθι δὲν ἐχώροῦσε εἰς τ' ἁμάξι.

Τότε ὁ Μπαρμπαγιάννης, ὅστις οὐδέποτε περιήρχετο εἰς ἀμηχανίαν, εὗρε τρόπον σωτηρίας.

— Καὶ δὲν δένομε καλὰ τὸ καλάθι κάτω ἀπ' τ' ἁμάξι! εἶπε.

Ὅλοι ἐπεδοκίμασαν τὴν πρότασιν τοῦ Μπαρμπαγιάννη. Νὰ λοιπὸν που ἔκοβε τὸ κεφάλι τοῦ καϊμένου τοῦ Μπαρμπαγιάννη.

— Καλά, εἶπε καὶ ὁ κάππος μου· μὰ δέσε το στερεὰ τοὐλάχιστον!

— Ὤ, μὴ σας μέλῃ.

Καὶ ἔδεσαν τὸ καλάθι ἀπὸ τὸ χέρι του μὲ ἕνα χονδρὸ σχοινὶ τὸ ὁποῖον περιετύλιξαν πολλάκις.

Ὅλοι ἠθέλησαν νὰ ἴδουν ἂν τὸ καλάθι ἦτο στερεὰ δεμένον καὶ ὅλοι ἐπείσθησαν. Κάποτε κατέβαιναν καὶ το ἐπεθεώρουν. Ἔπειτα ἀνέθεσαν τὴν φροντίδα τῆς ἐπιτηρήσεως εἰς τὸν Παυλάκην ὁ ὁποῖος ἰδοὺ πῶς ἐξετέλει τὸ καθῆκόν του.

Ὁ ἥλιος ἔρριπτεν εἰς τὸ πλάγι τῆς ὁδοῦ τὴν σκιὰν τῆς ἁμάξης· ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐφαίνετο εἷς φανταστικὸς ἵππος διαρκῶς προχωρῶν· ἔπειτα τὸ ἁμάξι κατάφορτο ἀπὸ κόσμον, καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ καλάθι, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο πελώριον καὶ ἐταλαντεύετο ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ ἐν τῇ ἁμάξῃ ἐφώναζαν:

— Παυλάκη, τὸ βλέπεις τὸ καλάθι;

Καὶ ἐγελοῦσαν ὁσάκις ὁ Παυλάκης ἀπήντα·

— Ὤ, ναί, μὴ φοβεῖσθε, τὸ βλέπω!

Ἔπειτα οὔτε ἐφρόντιζον πλέον περὶ τοῦ καλαθίου, ἐθαύμαζον τὴν τοποθεσίαν, εὐφυολόγουν εἰς βάρος τῆς δυστυχοῦς Πεταλούδας· ἀλλ' ὁσάκις ἔρριπτον τὸ βλέμμα πρὸς τὴν σκιὰν τῆς ἁμάξης, ἔβλεπον ὅτι ἐκεῖ ἦτο καὶ ἡ σκιὰ τοῦ καλαθιοῦ. Φεῦ! ἦτο μόνον ἡ σκιὰ τοῦ καλαθιοῦ!

Ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν Πεντέλην ἐξεκρέμασαν τὸ καλάθι.

Φαντασθῆτε τὴν κατάστασίν μας. Ἦτο ἄδειον!...

Τὸ κάτω μέρος του ἀπὸ τὸ πολὺ βάρος ἀπεκόπη, ὁ δὲ παραγεμιστὸς ἰνδιάνος, τὸ μπούτι τοῦ φούρνου τὸ τραγανιστὸ καὶ μοσχοβολητό, οἱ κεφτέδες, οἱ τσίροι, τὰ διάφορα ὀρεκτικά, τὸ ἐπίτηδες παραγγελθὲν ξυνόγαλον, τὸ γαλατομπούρεκο, ὅλα εἶχαν σκορπισθῆ εἰς τὸν δρόμον.

Καὶ θὰ ἦσαν μακράν, πολὺ μακράν· διότι ὅσον καὶ ἂν ἐβλέπαμεν πρὸς τὰ ὀπίσω τίποτε δὲν διεκρίναμεν.

Τότε παρετήσαμεν ὅτι ὁ σκύλος τοῦ Μπαρμπαγιάννη, ὁ πελώριος Μοῦργος ἀπὸ μιᾶς ὥρας δὲν ἤρχετο κατόπιν τῆς ἁμάξης.

Δι' ὃ ὁ Μπαρμπαγιάννης ἔκαμε τὴν ἑξῆς φιλοσοφικὴν σκέψιν:

— Τοὐλάχιστον τὰ φαγητὰ δὲν ἐπῆγαν γιὰ ὅλους χαμένα!

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΡΗΓΟΡΕΙ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Φαιδρὰ παιδάκια συναγμένα
κᾶτι θὰ παίξουν 'ς τὴν αὐλή.
Γιὰ σύντροφο καλοῦν καὶ μένα—
Εὐχαριστῶ πάρα πολύ.

Μόλις ἑτοίμασα μὲ ζῆλο
τὰ χρέη μου τὰ αὐρινά,
καὶ τρέχω νὰ ἰδῶ ἕνα φίλο,
νὰ τον ρωτήσω πῶς περνᾷ.

Εἶν' ἕνα φρόνιμο παιδάκι,
καὶ εἶνε φίλος μου γι' αὐτό.
Ἀρρώστησε ἀπὸ χθὲς λιγάκι,
ἔχει, μανθάνω, πυρετό.

Δὲν κάμνει νὰ προβάλῃ ἔξω
τώχουν 'ς τὴν κλίνη τὸ φτωχό!
Πῶς εἰμπορῶ ἐγὼ νὰ πάτξω,
ν' ἀφήσω 'κεῖνο μοναχό;

Παίζετε σεῖς, παιδιὰ καϊμένα,
καὶ μοναχά σας 'ς τὴν αὐλή,
καὶ μὴν τα βάλλετε μ' ἐμένα—
Μεγάλο χρέος με καλεῖ.

Πρέπει νὰ πάγω νὰ καθίσω
γιὰ συντροφιὰ ἑσπερινή,
πρέπει νὰ τον παρηγορήσω
τὸν φίλο μου τὸν ἀσθενῆ.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ σχολεῖον χωρίσου τινός:

Ὁ *διδάσκαλος*. — Πές μου τώρα σύ, Κίτσο, τί χρησιμεύουν τὰ ὀστᾶ εἰς τὸν ἄνθρωπον;

— Τίποτε δὲν χρησιμεύουν.

— Πῶς, τίποτε;

— Γιατί ἂν ἐχρησίμευαν, κύρ Δάσκαλε, δὲν θὰ μού τα ἔσπαζες τοῦ λόγου σου κάθε ἡμέρα μὲ αὐτὸ τὸ χονδρόξυλο.

Ἐστάλη ὑπὸ Κ. Λαδοκούλου.

*

Πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ πατρὸς τῆς μικρᾶς Φανῆς ἦλθεν εἰς κύριος ὅστις ἔπασχεν ἀπὸ ὑπερτροφίαν. Λαβὼν δὲ εἰς τὰ γόνατά του τὴν Φανὴν ἐρωτᾷ αὐτήν:

— Εἶδες, Φανή, ποτέ σου ἐλέφαντα;

— Ὄχι, κύριε· αὐτὴ εἶνε ἡ πρώτη φορὰ που βλέπω, ἀπαντᾷ πονηρῶς ἡ μικρὰ Φανή.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δουρείου Ἵππου.

τῆς προσκλήσεως τῶν ἐργατῶν διδόμενον ἐκ Μαρωκοῦρ καὶ διαδιδόμενον ἀπὸ χωρίων εἰς χωρία ἀνὰ πάντα τὰ ἐργοστάσια τοῦ Παινδαδοάν, ἀναγγέλλον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν ὅτι πανταχοῦ ταυτοχρόνως ἦσαν ἕτοιμοι εἰς ἐργασίαν.

Τότε, φοβουμένη μήπως βραδύνῃ, ἐπετάχυνε τὸ βῆμα καὶ εἰσερχομένη εἰς τὸ χωρίον εὗρε πάσας τὰς οἰκίας ἀνοικτάς· ἐπὶ τῶν οὐδῶν ἐργάται ἔτρωγον τὸ ῥόφημά των δρθιοι στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς θύρας· ἐν τοῖς καπηλείοις ἄλλοι ἔπινον, ἐν ταῖς αὐλαῖς, ἄλλοι ἐνίπτοντο ἐν τῇ ἀντλίᾳ· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπορεύετο πρὸς τὸ ἐργοστάσιον, ὅπερ ἐσήμαινε βεβαίως ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη ὥρα νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἦτο βία νὰ σπεύσῃ.

Ἀλλὰ τρεῖς μικροὶ κτύποι τοῦ ὡρολογίου, οὗς παρηκολούθησε παρευθὺς συρυγμὸς ἰσχυρότερος θορυβωδέστερος τῶν προηγηθέντων, ἐν ἀκαρεῖ μετέβαλεν εἰς κίνησιν τὴν προτέραν ἠρεμίαν· ἐκ τῶν οἰκιῶν, ἐκ τῶν αὐλῶν, ἐκ τῶν καπηλείων, πανταχόθεν ἐξῆλθε πλῆθος συμπαγὲς ὅπερ ἐπλήρωσε τὴν ὁδὸν ὡς μυρμηκιά, καὶ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ἀνδρῶν, τῶν γυναικῶν, τῶν παιδίων, κατηυθύνθη πρὸς τὸ ἐργοστάσιον· οἱ μὲν καπνίζοντες τὴν καπνοσύριγγά των ὁλοταχῶς, οἱ δὲ μασῶντες ἄρτον ἐν βίᾳ καὶ πνιγόμενοι, οἱ δὲ πλεῖστοι φλυαροῦντες θορυβωδῶς. Κατὰ πᾶσαν δὲ στιγμὴν ὅμιλοι προέβαλλον ἐκ δρομίσκων πλαγίων καὶ ἀνεμιγνύοντο πρὸς τὸ μέλαν ἐκεῖνο κῦμα αὐξάνοντες αὐτὸ χωρὶς νὰ το ἀναχαιτίζωσιν.

Ἐν τινι ὁμίλῳ νεωστὶ ἐρχομένων ἡ Πετρίνα διέκρινε τὴν Τριανταφυλλιὰν μετὰ τῆς Κουρούνας, διεισδύσασα δὲ εἰς τὸ πλῆθος, συνήντησεν αὐτάς.

«Καλέ, ποῦ ἦσουνα; ἠρώτησεν ἡ Τριανταφυλλιὰ ἔκπληκτος.

— Ἐσηκώθην ἑνωρὶς διὰ νὰ κάμω ὀλίγον περίπατον.

— Ἀ! καλά. Καὶ ἐγὼ σ' ἐγύρευα.

— Σ' εὐχαριστῶ πολύ· ἀλλὰ ποτὲ νὰ μή με ζητῇς, διότι ἐξυπνῶ πολὺ πρωΐ!

Ἔφθανον εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἐργαστηρίων καὶ τὸ κῦμα εἰσῴρμα εἰς τὸ ἐργοστάσιον ὑπὸ τὰς ὄψεις ἀνδρός τινος ὑψηλοῦ, ἰσχνοῦ ὅστις ἵστατο ὀλίγον μακρὰν τῆς κιγκλιδωτῆς πύλης ἔχων τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια τοῦ σάκκου του καὶ τὸ σκιάδιον κεκλιμένον πρὸς τὰ ὀπίσω, τὴν δὲ κεφαλήν του νεύουσαν ὀλίγον πρὸς τὰ ἐμπρός, τὸ βλέμμα ἀτενές, οὕτως ὥστε οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ παρελαυνόντων διήρχετο ἀπαρατήρητος.

«Ὁ Λιγνός», εἶπεν ἡ Τριανταφυλλιὰ μετὰ φωνῆς συριζούσης.

Ἀλλ' ἡ Πετρίνα δὲν εἶχε χρείαν τῆς λέξεως ταύτης, διότι πρὶν τῇ ὑποβληθῇ εἶχε μαντεύσῃ ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἦτο ὁ διευθυντὴς Ταλουέλ.

«Πρέπει νὰ ἐμβῶ μαζί σας; ἠρώτησεν ἡ Πετρίνα.

— Βέβαια.»

Ὡς πρὸς αὐτὴν ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦτο κρίσιμος· ἀλλὰ κατέστειλε τὴν συγκίνησίν της. Διατί δὲν θά την ἤθελον, ἀφ' οὗ ἐδέχοντο πάντα ἄνθρωπον;

Ὅτε δ' ἔφθασαν πρὸ αὐτοῦ, ἡ Τριανταφυλλιὰ εἶπε πρὸς τὴν Πετρίναν νὰ την ἀκολουθήσῃ, καὶ ἐξερχομένη τοῦ πλήθους ἐκλησίασεν αὐτὸν οὐδεμίαν συστολὴν δεικνύουσα.

«Κῦρ διευθυντά, εἶπε, μία συντρόφισσα θέλει νὰ πιάσῃ δουλειά!»

Ὁ Ταλουὲλ ἀπέβλεψε ταχέως πρὸς τὴν συντρόφισσαν ταύτην.

«Μετὰ μίαν στιγμὴν βλέπομεν», ἀπεκρίθη.

Ἡ δὲ Τριανταφυλλιὰ γινώσκουσα τί ὤφειλε νὰ πράξῃ, ἐστάθη κατὰ μέρος μετὰ τῆς Πετρίνας.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην θόρυβος ἔγινε παρὰ τὴν κιγκλιδωτὴν θύραν, καὶ οἱ ἐργάται ὑπεχώρησαν μετὰ σπουδῆς, ἀφίνοντες ἐλευθέραν τὴν δίοδον εἰς τὸν φαέθοντα τοῦ κ. Βουλφράν, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν προτεραίαν νέου· καί τοι δὲ πάντες ἐγίνωσκον ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ, πᾶσαι αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀνδρῶν ἀπεκαλύφθησαν πρὸ αὐτοῦ, αἱ δὲ γυναῖκες ἐχαιρέτιζον διὰ μικρᾶς ὑποκλίσεως.

«Βλέπεις ὅτι δὲν ἔρχεται τελευταῖος» εἶπεν ἡ Τριανταφυλλιά.

Ὁ διευθυντὴς προέβη βήματά τινα κατέσπευσμένως πρὸς τὸν φαέθοντα.

«Κύριε Βουλφράν, σᾶς προσφέρω τὸ σέβας μου, εἶπεν ἔχων τὸν πῖλον αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρας.

— Καλὴ ἡμέρα, Ταλουέλ.»

Ἡ Πετρίνα παρηκολούθησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἅμαξαν προχωροῦσαν, ὅτε δὲ ἐπανέστρεψεν αὐτοὺς πρὸς τὴν κιγκλιδωτὴν πύλην, εἶδεν ἀλληλοδιαδόχως διερχομένους τοὺς ὑπαλλήλους οὓς ἤδη ἐγίνωσκε· τὸν μηχανικὸν Φαβρῆν, τὸν Κλέφτιν, τὸν Μομπλὴν καὶ ἄλλους ὧν τὰ ὀνόματά τη εἶπεν ἡ Τριανταφυλλιά.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ θορυβῶδες πλῆθος εἶχεν ἀραιωθῇ καὶ ἤδη οἱ ἐρχόμενοι ἔτρεχον, διότι ἡ ὥρα ἔμελλε νὰ σημάνῃ.

«Πιστεύω ὅτι οἱ νέοι θὰ ἀργήσουν», εἶπεν ἡ Τριανταφυλλιὰ ἡμιφώνως.

Τὸ ὡρολόγιον ἐσήμανε, προέβαλε τελευταῖός τις ὅμιλος, ἔπειτά τινες ὑστερήσαντες στοιχηδὸν ἐρχόμενοι ἀσθμαίνοντες καὶ ἡ ὁδὸς εὑρέθη κενή· ἀλλ' ὅμως ὁ Ταλουὲλ δὲν κατέλιπε τὴν θέσιν του, καὶ ἔχων τὰς χεῖρας ἐν τοῖς θυλακίοις ἐξηκολούθει παρατηρῶν μακράν, ἀνατείνων τὴν κεφαλήν.

Λεπτά τινα της ὥρας παρῆλθον καὶ ἔπειτα ἐπεφάνη ὑψηλός τις νέος, ὅστις δὲν ἦτο ἐργάτης, ἀλλ' αὐτόχρημα κύριος, πολὺ μᾶλλον κύριος, καὶ ὡς ἐκ τῶν τρόπων του καὶ τοῦ ἐπιμεμελημένου ἱματισμοῦ του, ἢ ὁ μηχανικὸς καὶ οἱ ὑπάλληλοι· βαδίζων βήματι ταχεῖ ἔδενε ταυτοχρόνως τὸν λαιμοδέτην του, ὅπερ προφανῶς δὲν εἶχε λάβει καιρὸν νὰ πράξῃ.

Ὅτε ἔφθασε πρὸ τοῦ διευθυντοῦ, οὗτος ἀπεκαλύφθη ὡς ἔπραξε καὶ εἰς τὸν κύριον Βουλφράν, ἀλλ' ἡ Πετρίνα καρετήρησεν ὅτι οἱ δύο χαιρετισμοὶ κατ' οὐδὲν ἦσαν ὅμοιοι

«Κύριε Θεόδωρε, σᾶς προσφέρω τὸ σέβας μου», εἶπεν ὁ Ταλουέλ.

Αὕτη δὲ ἡ φράσις, εἰ καὶ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν αὐτῶν λέξεων ἐξ ὧν καὶ ἡ πρὸς τὸν κύριον Βουλφράν, ἀλλ' οὐδόλως ὅμως ἔλεγε τὸ αὐτό, καὶ τοῦτο ἦτο πρόδηλον.

«Καλὴ ἡμέρα, Ταλουέλ. Μήπως ὁ θεῖός μου ἦλθε;

— Μάλιστα, μάλιστα, κύριε Θεόδωρε, πρὸ πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας.

— Ἀ!

— Δὲν εἶσθε ὁ τελευταῖος· καὶ ὁ κύριος Καζιμὶρ ἤργησε σήμερον, ἂν καὶ δὲν ἔλειπεν ὅπως σεῖς εἰς Παρισίους· ἀλλά τον βλέπω ἐκεῖ κάτω.»

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Θεόδωρος κατηυθύνετο πρὸς τὰ γραφεῖα, ὁ Καζιμὶρ προὐχώρει μετὰ πολλῆς ταχύτητος.

Κατ' οὐδὲν ὡμοίαζεν οὗτος πρὸς τὸν ἐξάδελφόν του οὔτε κατὰ τὸ σῶμα οὔτε κατὰ τὸν ἱματισμόν· ἦτο μικροῦ ἀναστήματος, ἄκαμπτος, ξηρός. Ὅτε δὲ διῆλθε πρὸ τοῦ διευθυντοῦ ἡ ἀκαμψία του αὕτη ἐξηκριβώθη διὰ τῆς βραχείας κλίσεως τῆς κεφαλῆς ἣν τῷ ἀπέτεινεν ἄνευ οὐδεμιᾶς λέξεως.

Τὰς χεῖρας ἔχων ἐντὸς τῶν θυλακίων τοῦ σάκκου του ὁ Ταλουὲλ ἐξεδήλωσε καὶ πρὸς αὐτὸν τὸ σέβας του καὶ μόνον ἀφ' οὗ ἐξηφανίσθη, τότε, στραφεὶς πρὸς τὴν Τριανταφυλλιάν, ἠρώτησεν αὐτήν·

«Καὶ τί εἰζεύρει νὰ κάμῃ ἡ συντρόφισσά σου;»

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπεκρίθη ἡ Πετρίνα μόνη.

«Ἀκόμη δὲν ἔχω ἐργασθῆ εἰς τὰ ἐργοστάσια», εἶπε μετὰ φωνῆς ἣν προσεπάθησε νὰ καταστήσῃ ἔντονον.

Ὁ Ταλουὲλ περιέβαλεν αὐτὴν δι' ἀστραπιαίου βλέμματος, ἔπειτα δέ, ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Τριανταφυλλιάν, εἶπε·

«Νὰ εἰπῇς ἀπὸ μέρους μου εἰς τὸν μπάρπα Κόπανον νὰ την βάλῃ 'ς τὰ ἁμαξάκια· καὶ ἔμπρος μάρς!

— Τί πρᾶγμα εἶν' αὐτὰ τὰ ἁμαξάκια;» ἠρώτησεν ἡ Πετρίνα ἀκολουθοῦσα τὴν Τριανταφυλλιὰν διὰ τῶν εὐρυτάτων αὐλῶν, αἵτινες ἀπεχώριζον τὰ ἐργαστήρια ἀπ' ἀλλήλων. Θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην; θὰ εἶχε τὴν δύναμιν, τὴν εὐφυΐαν, θὰ εἶχε χρείαν μαθητείας; ἐρωτήσεις πᾶσαι φοβεραὶ εἰς αὐτὴν καὶ ἐπαυξάνουσαι τὴν ἀγωνίαν της τοσούτῳ μᾶλλον νῦν ὅτε, βλέπουσα ἑαυτὴν δεκτὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἠσθάνετο ὅτι ἐξ ἑαυτῆς ἐξηρτᾶτο νὰ διατηρηθῇ ἐν αὐτῷ.

«Μὴ φοβᾶσαι λοιπόν, ἀπεκρίθη ἡ Τριανταφυλλιά, ἐννοήσασα τὴν συγκίνησίν της, τίποτα δὲν εἶν' εὐκολώτερ' ἀπ' αὐτό.

Ἡ Πετρίνα ἐμάντευσε τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τούτων μᾶλλον ἡ ἤκουσεν αὐτούς· διότι ἀπό τινων ἤδη στιγμῶν αἱ μηχαναί, οἱ ἱστοὶ ἐκινοῦντο ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ὅπερ ἦτο νεκρὸν ὅτε εἶχον εἰσέλθῃ, καὶ νῦν φοβερὸς μηκυθμός, ἐν ᾧ συνεχέοντο μυρίοι διάφοροι θόρυβοι, ἐπλήρου τὰς αὐλάς· ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις ἀ ὑφαντικοὶ ἱστοὶ ἐδονοῦντο, αἱ κερκίδες ἔτρεχον, οἱ καλαμίσκοι, αἱ ἄτρακτοι περιστρέφοντο, ἐν ᾧ ἔξω οἱ κινητήριοι ἄξονες, οἱ τροχοί, τὰ λωρία, οἱ ἐποχεῖς προσέθετον τὸν ἴλιγγον τῶν ὤτων πρὸς τῷ τῶν ὀφθαλμῶν.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟΣ

[Συνέχεια, ἴδε σελ. 134]

Ἔπειτα δὲ διὰ τόνου ἀποφασιστικοῦ προσέθηκε:

— Τώρα που εἴμεθα σύμφωνοι, ἔμπρος νὰ φύγωμε!

— Ἔμπρος, ἂς φύγωμε! ἀπήντησεν ὡς ἠχὼ ὁ Ἐλευθέρης· ἀλλά, εἶπε μετὰ μικρὰν σκέψιν, διὰ νὰ πᾶμε εἰς τὸ Λυών, μᾶς χρειάζονται χρήματα.

— Χρήματα! ἐπανέλαβεν ἀγωνιωδῶς ἡ Μυάνα.

— Ναί, καὶ πολλά!

— Ξεύρω ποῦ ἔχει τὰ δικά του ὁ πατέρας· ἐκεῖ 'ς τὸ συρτάρι τοῦ καταστήματος.

— Ναί, ἀλλὰ τὰ χρήματα αὐτὰ δὲν εἶνε ἰδικά μας, ἀντέτεινεν ὁ Ἐλευθέρης.

— Μὰ ἀφ' οὗ σκοπεύομε, εὐθὺς ἅμα κερδίσωμε κι' ἄλλα νά τα δώσωμε ν' ἀγοράσωμε τὴ μηχανή;

— Δὲν ἔχει νὰ κάμῃ θαρρῶ πως δὲν κάνει νὰ πάρωμεν ἀπ' αὐτά· ἀλλὰ δὲν βλέπω ἄλλο μέσον νὰ κάμωμε αὐτό που θέλομεν.

— Βλέπεις λοιπόν; εἶπε θριαμβευτικῶς ἡ κόρη.

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τοῦ ἀναγνώστου διὰ τοὺς δύο μικροὺς ἥρωάς μας· ἦσαν τίμιοι ἐκ φύσεως καὶ ἠσθάνοντο ὅτι δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσιν ὅ,τι δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτούς· ἀλλ' ἐνόμιζον ὅτι ὁ σκοπὸς ἐξαγιάζει τὰ μέσα καὶ ὅτι ἀφ' οὗ ἐσκόπευον νὰ ἐπιστρέψωσι μίαν φορὰν τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐδανείζοντο, δὲν διέπραττον κακὴν πρᾶξιν. Πρὸς δικαιολογίαν των ἂς χρησιμεύσῃ ὁ βίος τὸν ὁποῖον διῆγον ἕως τότε, ἄνευ ὁδηγίας καὶ ἄνευ διδασκαλίας.

Ὁ Ἐλευθέρης λοιπὸν ἔλαβεν ἑκατὸ φράγκα καὶ δακρύων ἔγραψε τὰς ὀλίγας λέξεις τὰς ὁποίας γνωρίζομεν· ἔπειτα ἤνοιξεν ἡσύχως τὴν θύραν καὶ οἱ δύο ἐξῆλθον ἀθορύβως διευθυνόμενοι πρὸς τὸν σιδηρόδρομον, ὅπου ἔφθασαν μετὰ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἀνεχώρει μετὰ ἡμίσειαν ὥραν· ὁ Ἐλευθέρης ἔλαβε τὰ εἰσιτήρια καὶ μετ' αὐτῶν ἐξῆντα πέντε περίπου φράγκα, ὑπόλοιπον τοῦ ἑκατονταφράγκου· εἰσῆλθον εἰς ἅμαξαν τρίτης θέσεως, καὶ τὴν ὡρισμένην ὥραν ἡ ἀμαξοστοιχία ἐξεκίνησεν. Ἡ Μυάνα στηρίζουσα τότε τὴν κεφαλήν της ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Ἐλευθέρη ἀπεκοιμήθη βαθέως· μετ' ὀλίγον τὴν ἐμιμήθη καὶ ὁ Ἐλευθέρης καὶ οἱ δύο συνοδοιπόροι μετέβαινον πρὸς τὸ ἄγνωστον ταλαντευόμενοι ὑπὸ τῆς κινήσεως τῆς τρεχούσης ἁμαξοστοιχίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Τὴν πρωΐαν περὶ τὴν ἕκτην ὥραν ὁ Ἐλευθέρης καὶ ἡ Μυάνα ἐξύπνησαν ἔχοντες τὸ σῶμά των πιασμένον, ἀπὸ τὸν ἐπὶ τοῦ ξυλίνου καθίσματος ὕπνον των.

Ἐνώπιόν των ἵστατο ἄνθρωπός τις, ὅστις ἀνέβη εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν ἅμαξαν ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο· ἦτο ὑψηλὸς καὶ γενειοφόρος· τὰ ἐνδύματά του ἦσαν ἀμφιβόλου καθαριότητος καὶ ἐμβαλλωμένα εἰς τινα μέρη.

Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτο καπνοδοχοκαθαριστής· παρετήρει δὲ τὰ κοιμώμενα παιδία μετὰ ἐνδιαφέροντος.

Ὁ Ἐλευθέρης καὶ ἡ Μυάνα ἐκ τῆς σπουδῆς μεθ' ἧς ἀνεχώρησαν δὲν ἐφρόντισαν περὶ τροφῆς· ἐπείνων λοιπὸν πολύ· τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἄγνωστος ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ σάκκου του μέγα τεμάχιον ἄρτου καὶ ἕνα ἀλλᾶντα.

Τότε ἤνοιξεν ἔτι περισσότερον ἡ ὄρεξίς των.

Ὁ ἄγνωστος μαντεύων βεβαίως τί συνέβαινεν ἐντὸς των, ἔκοψε δύο τεμάχια ἄρτου καὶ δύο τεμάχια ἀλλᾶντος, τὰ ἔθηκε πλησίον του καὶ ἤρχισε τὴν συνδιάλεξιν:

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε; ἠρώτησε· ἴσως νὰ εὕρετε τοὺς γονεῖς σας;

— Γονεῖς δὲν ἔχομε· πηγαίνομε εἰς τὸ Λυών.

— Καὶ τί θὰ κάμετε εἰς τὸ Λυών;

— Νἀγοράσωμε μία μηχανή που κάμνει φελλούς.

— Ν' ἀγοράσετε μία μηχανή! ἀνέκραξεν ὁ καπνοδοχοκαθαριστής· ἔχετε λοιπὸν πολλὰ χρήματα;

Πρὶν ἀποκριθῶσιν, ὁ Ἐλευθέρης καὶ ἡ Μυάνα ἀντήλλαξαν βλέμμα συνεννοήσεως· ἐσκέφθησαν ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀποκαλύψουν εἰς ἕνα ἄγνωστον τὴν οἰκονομικήν των κατάστασιν. Ἀντὶ ἀπαντήσεως, ἐκίνησε λοιπὸν ἁπλῶς τὴν κεφαλήν του ἀρνητικῶς.

— Μήπως θέλετε νὰ τσιμπήσετε τίποτε; ἠρώτησε μετ' ἀφελείας.

Μειδίαμα συγκαταθέσεως ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησίν του καὶ δύο μικραὶ χεῖρες μετὰ σπουδῆς ἐξετάθησαν πρὸς αὐτόν.

Ὅ,τι ἐπεθύμει ὁ καπνοδοχοκαθαριστής τὸ κατώρθωσε, μετά τινας στιγμὰς ἐγνώριζε καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας τὴν ἱστορίαν τῶν δύο παιδίων.

— Καλό, πολὺ καλὸ εἶνε αὐτό που κάμνετε, παιδιά μου· ἔχετε καρδιά· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐννοήσετέ πως ἂν δὲν ἐργασθῆτε καλὰ εἰς μία τέχνη, δὲν θὰ εἰμπορέσετε νὰ οἰκονομήσετε τὸ ποσόν που σᾶς χρειάζεται νἀγοράσετε τὴν μηχανή σας, καὶ χρειάζονται πολλά . . . τοὐλάχιστον τρεῖς χιλιάδες.

— Τρεῖς χιλιάδες! ἀνεφώνησαν μετ' ἀποθαρρύνσεως τὰ παιδία.

— Ἴσως καὶ παραπάνω. Ἂν ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμένα, εἶπεν ὁ ἄγνωστος, εἰμπορῶ νά σας κάμω νὰ κερδίσετε πολλὰ χρήματα σὲ λίγον καιρὸ καὶ τότε ἀγοράζετε τὴν μηχανήν σας.

— Καὶ τί πρέπει νὰ κάμωμεν;

— Ὦ, μικρὰ πράγματα· ὅταν φθάσωμε εἰς τὸ Λυών, γιατὶ καὶ ἐγὼ ἐκεῖ πηγαίνω, θά σάς το εἰπῶ. Σᾶς συμβουλεύω μόνον νά μου δώσετε τὰ χρήματά που ἔχετε ἐπάνω σας, γιατὶ εἰμπορεῖ νά σας παραπέσουν, ἢ νά σάς τα κλέψῃ κανείς.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Ἐλευθέρης, καὶ ἀνοίξας τὸ βαλάντιόν του παρέδωκε εἰς τὸν καπνοδοχοκαθαριστὴν τὰς ἑξήκοντα πέντε δραχμάς.

— Ἐγώ, ἐξηκολούθησεν οὗτος, θά σας δώσω κατοικίαν, τροφήν, θά σας δίδω ὅ,τι χρειάζεσθε· θά σας δώσω μάλιστα καὶ συντρόφους.

— Τί καλά! ἀνεφώνησεν ἡ Μυάνα.

— Ἤτανε τύχη μας νά σ' ἀπαντήσωμεν! εἶπεν ὁ Ἐλευθέρης.

Μετὰ δύο ὥρας ἡ ἁμαξοστοιχία ἔφθασεν εἰς Λυών, οἱ δὲ δύο συνοδοιπόροι ἀποβιβασθέντες ἠκολούθησαν τὸν καπνοδοχοκαθαριστὴν εἰς μίαν τῶν πτωχικωτέρων συνοικιῶν τῆς πόλεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ὁ καπνοδοχοκαθαριστὴς εἰσῆλθεν εἰς ἀπόκεντρον δρομίσκον, καὶ ἐσταμάτησε πρὸ οἰκίας ἐχούσης πτωχικὸν ἐξωτερικόν· ἀνελθὼν δὲ ἑξῆντα βαθμίδας ἤνοιξε δωμάτιον σκοτεινὸν καὶ εἰσῆλθε.

— Ἐμβᾶτε! εἶπεν εἰς τὰ διστάζοντα παιδία ὠθήσας αὐτὰ ἀπὸ τὸν ὤμον· ἐδῶ εἶνε ἡ κατοικία σας.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΓΟΠΟΣ

ΑΣΤΗΡ ΕΝ ΚΑΤΑΙΓΙΔΙ

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 132).

— Πήγαινε, κόρη μου, εἶπεν ἡ Μάρθα σφίγγουσα μετὰ στοργῆς τὴν χεῖρα τῆς Νίτσας ὡς σημεῖον ὅτι ἐπεδοκίμαζε τὴν ἀπόφασίν της. . .

Ἡ Νίτσα ἔσπευσε νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ σχέδιόν της. Περιετυλίχθη μὲ τὸ ἐπανωφόριόν της, διότι ἡ βροχὴ ἤρχισε νὰ πίπτῃ καὶ ἐξελθοῦσα ἐκ τῆς οἰκίας, μὲ τὸν φανὸν εἰς τὴν χεῖρα διηυθύνθη πρὸς τὸν φάρον· ἀλλ' ὅταν ἠθέλησε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ πύργου δὲν το κατόρθωσε. Ματαίως τὸ δυστυχὲς κοράσιον κατέβαλεν ὅλας τὰς δυνάμεις του, ἡ βαρεῖα σιδηρᾶ θύρα ἀντέστη εἰς τὰς προσπαθείας της.

Τί νὰ πράξῃ; νὰ ἐπιστρέψῃ; ἀλλὰ τί θὰ ἔλεγεν ἡ δυστυχὴς Μάρθα; Ἡ ἀφοσίωσις τῆς θυγατρός της εἶχεν ἡσυχάσῃ αὐτὴν ὀλίγον. Ἤλπιζεν ὅτι ἡ Νίτσα θὰ κατώρθωνε νὰ καταστήσῃ ἀκαρατήρητον τὴν ἀπουσίαν τοῦ πατρός της, καὶ ὅτι ἐκ τῶν πλησίον φάρων δὲν θὰ ἐνόουν ὅτι ὁ ἰδικός των δὲν εἶχεν ἀναφθῆ.

Ὁ πυρετός, εἶχε ταράξῃ ἐν μέρει τὴν κρίσιν της· ἄλλως θὰ ἐσκέπτετο ὅτι τὸ ἀσθενὲς φῶς ἑνὸς φανοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκληφθῇ ὡς φῶς φάρου.

Ἡ Νίτσα δὲν ἐτόλμα νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ νὰ μὴ ἀφαιρέσῃ τὴν ἐλπίδα ταύτην ἀπὸ τὴν μητέρα της. Καὶ αὐτὴ δὲ ἦτο πολὺ ἀνήσυχος περὶ τῆς τύχης τοῦ πατρός της· ἡ τρικυμία ἦτο φοβερά· ἡ βροχὴ ἔπιπτε κρουνηδόν, ὁ δὲ κρότος τοῦ κεραυνοῦ συνεμίγετο μὲ τὸν ἄγριον βόχθον τῶν κυμάτων. Ἂν ὁ πατήρ της ἐξεκίνησε μὲ τὴν λέμβον του, ὅπως ἦτο πιθανώτατον, δὲν διέτρεχεν ἄρά γε κίνδυνον νὰ καταποντισθῇ εἰς τὴν τρικυμιώδη ἐκείνην θάλασσαν;

Περιεπλανᾶτο τῇδε κἀκεῖσε ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, μὴ γνωρίζουσα τί νὰ πράξῃ, κρατοῦσα τὸν φανὸν εἰς τὴν χεῖρά της.

— Ποιὸς ξεύρει; εἶπε, τὸ φῶς τοῦ φαναρίου μου, ὅσο μικρὸ καὶ ἂν εἶνε, εἰμπορεῖ νὰ τὸν ὠφελήσῃ, εἰμπορεῖ νὰ τοῦ δείξῃ ποῦ πρέπει νὰ ἔλθῃ.

Ἡ Νίτσα λαβοῦσα δύναμιν ἐκ τῆς ἐλπίδος ταύτης, ἀνερριχήθη εἰς τοὺς βράχους, οἵτινες εἶχον γίνῃ ὀλισθηροὶ ἐκ τῆς ὑγρασίας, ὑψώσασα δὲ τὸν φανὸν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς της, ἀπηύθυνεν ἐν τῇ ψυχῇ της προσευχὴν πρὸς Ἐκεῖνον ὅστις χρησιμεύει ὁδηγὸς εἰς τὰς τρικυμίας, παρακαλοῦσα νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ πατρός της. Οὔτε τὴν βροχὴν ἠσθάνετο, ἥτις ἔτρεχεν ἀπὸ τὰ ἐνδύματά της, οὔτε τὸν ἀφρόν, ὅστις ἐκάλυπτεν ἐνίοτε τοὺς πόδας της, οὔτε τὸν ἄνεμον ὅστις ἐμυκᾶτο· τοὺς ὀφθαλμούς της εἶχε προσηλωμένους πρὸς τὸ μέρος ὁπόθεν ἀνέμενε τὸν πατέρα της. Ἐνίοτε εἰς τὴν λάμψιν ἀστραπῆς διέκρινε τὴν πλήρη κυμάτων θάλασσαν εἰς τὴν ὁποίαν οὐδεμία λέμβος ἐφαίνετο, ἔπειτα δὲ τὰ πάντα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τῆς σκοτίας.

Ἡμίσειαν ὥραν ἦτο ἤδη ἐκεῖ ἐπάνω ὅτε ἐνόμισεν ὅτι εἶδε μακράν, μεταξὺ δύο ὑψηλῶν κυμάτων, πρᾶγμα μαῦρον τὸ ὁποῖον ἐχώρευεν ἐπὶ τῶν κυμάτων· μετ' ὀλίγον τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ἐφάνη ἐκ νέου· ἦτο ὡς λέμβος. Ἀλλὰ πρὶν βεβαιωθῇ ἀκόμη ἡ Νίτσα, ἐχάθη μεταξὺ δύο ὑγρῶν ὑψωμάτων, παρῆλθον δὲ ἓν ἢ δύο δευτερόλεπτα ἕως ὅτου ἀναφανῇ. Ἔπειτα ἐφάνη ἐκ νέου. Ἦτο βέβαιον πλέον ὅτι ἦτο λέμβος· ἀλλ' ἦτο ἐκείνη ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπέβαινεν ὁ πατήρ της, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ κατώρθωνεν ἐν μέσῳ τοιαύτης καταιγίδος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀκτήν; Ἡ Νίτσα ὕψωνε τὸν φανὸν ὅσον ἠδύνατο ἐκτείνουσα τὸν βραχίονά της, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ την ἴδῃ ὁ ἐπὶ τῆς λέμβου, εἶχε δὲ τοὺς ὀφθαλμούς της προσηλωμένους εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶδε τὴν λέμβον.

Τὸ κοράσιον περιέμεινε τοιουτοτρόπως, ἐν ψυχικῇ ἀγωνίᾳ, ἤρχισε δὲ ν' ἀπελπίζεται πλέον ὅτε μικρὰ ἀστραπὴ διέσχισε τὰ νέφη, ὠχρὸν φῶς σκορπίζουσα ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ὅσον ταχεῖα καὶ ἂν ἦτο ἡ λάμψις ἐκείνη ἡ Νίτσα ἀνεγνώρισε τὴν λέμβον τοῦ πατρός της ὅστις ὀρθὸς κρατῶν τὸ πηδάλιον προσεπάθει νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν ἀκτήν.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ κουρασμένος βραχίων τῆς Νίτσας ἀνέλαβε δύναμιν καὶ ἐκράτησεν ἐκ νέου μὲ θάρρος τὸν φανόν, ἐν ᾧ ἡ φωνὴ αὐτῆς ἐκάλει τὸν πατέρα της διὰ μέσου τῆς καταιγίδος.

Ἤκουσεν ὁ Ἰωσὴφ τὴν φωνὴν τῆς θυγατρός του, εἶδε τὸ ἀσθενὲς φῶς τοῦ φανοῦ; Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, ἔφθασεν εἰς τὸν μικρὸν λιμένα τῆς νησίδος φέρων μαζί του τὸν χειροῦργον. Ἡ Νίτσα ἔτρεξεν εἰς προϋπάντησίν του, ὁ πατήρ της τὴν ἔλαβε εἰς τὴν ἀγκάλην του διάβροχον ἀπὸ τὸ νερὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ νερὸν τῆς θαλάσσης καί την ἔφερεν εἰς τὸν οἰκίσκον, ἔπειτα δὲ ἀφήσας τὸν πρακτικὸν χειροῦργον πλησίον τῆς συζύγου του, ἥρπασε τὸν φανὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς θυγατρός του καὶ ὥρμησε πρὸς τὸν φάρον.

Μετὰ μίαν στιγμὴν φωτεινὴ γραμμὴ ἐξετείνετο μακρὰν ἐπὶ τῶν κυμάτων, ὅπως καὶ τὰς ἄλλας νύκτας.

Ὅτε ὁ Ἰωσὴφ κατέβη ἤκουσε μετ' εὐχαριστήσεως παρὰ τοῦ πρακτικοῦ χειρούργου ὅτι τὸ τραῦμα τῆς γυναικός του δὲν ἦτο τόσον σοβαρὸν ὅσον εἶχεν ὑποθέσῃ. Εἶχε μὲν θραυσθῇ ἡ κνήμη της, ἀλλὰ τὸ τραῦμα ἦτο ἁπλοῦν καὶ εὐθεράπευτον.

Ἡ Νίτσα ἀντημείφθη μεγάλως διὰ τὴν γενναιότητά της, ὅτε ὁ πατήρ της ἐδήλωσεν ὅτι ἄνευ τοῦ μικροῦ ἄστρου, τὸ ὁποῖον εἶδε νὰ λάμπῃ εἰς τὸ σκότος, ἐκινδύνευε νὰ ναυαγήσῃ ἐπὶ τῶν βράχων περὶξ τῆς νησίδος. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐσώζετο, ἐπειδὴ δὲν θὰ ἤναπτε τὸν φανὸν θὰ ἔχανε τὴν θέσιν τοῦ φύλακος καὶ ἡ οἰκογένειά του θὰ ἐστερεῖτο καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔλαμπε τὸ φῶς τῆς μικρᾶς Νίτσας, ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ πρὶν διαλυθῇ ἡ ὁμίχλη καὶ καταστήσῃ φανερὸν εἰς τοὺς εὑρισκομένους εἰς τοὺς ἄλλους φάρους, ὅτι τὸ φῶς τοῦ φάρου τοῦ Ἰωσὴφ δὲν ἀνήφθη τὴν κανονισμένην ὥραν.

Ω.

Η ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἡ Εὐφροσύνη ἦτο διδασκάλισσα εἰς μίαν κωμόπολιν. Μαζί της εἶχε τὸν πατέρα της καὶ τὴν μητέρα της, πολὺ γέροντας καὶ τοὺς δύο. Αὐτὴ τους συνετήρει μὲ τὸν γλίσχρον μισθόν της."

Ἠσθάνετο μεγάλην χαρὰν συλλογιζομένη ὅτι διὰ τῆς ἐργασίας της οἱ γονεῖς της διήρχοντο ἥσυχον καὶ ἄνευ φροντίδων τὸ γῆρας των.

Μίαν ἡμέραν ἦλθεν ἄνθρωπός τις πρὸς αὐτὴν ζητῶν τὴν πληρωμὴν ἑνὸς χρέους, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ἄλλοτε ὁ πατήρ της καὶ δὲν ἐπλήρωσε. Ἡ κόρη ἐτρόμαξεν ὅτε ἤκουσε τοῦτο· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνῆλθε.

Κύριε, εἶπε εἰς τὸν ἄνθρωπον· ὁ πατήρ μου δὲν ἔχει τώρα χρήματα· ἀλλὰ τὰ χρέη τοῦ πατρός μου εἶνε ἰδικά μου· σᾶς παρακαλῶ νὰ μου δώσετε μόνον μίαν προθεσμίαν, καὶ διὰ τῆς ἐργασίας μου θὰ σας ἐξοφλήσω τὸ χρέος.

Δὲν εἶπε τίποτε εἰς τὸν πατέρα της, διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσῃ.

Ἀλλ' ἤρχισεν ἀποφασιστικὴ τὴν ἐργασίαν της. Ἐσηκώνετο περισσότερον πρωὶ καὶ ἐκοιμᾶτο ἀργότερα. Ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἐκάθητο εἰς τὴν ῥαπτικὴν μηχανήν της· ἐκέρδιζε τοιουτοτρόπως μερικὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἐφύλαττε. Μετὰ ἑπτὰ μῆνας ἔφερε πόσον τι εἰς τὸν δανειστὴν τοῦ πατρός της.

Τοιαύτη τιμιότης καὶ τοιαύτη γενναιότης τῆς καρδίας δὲν ἔμειναν ἄνευ ἀνταμοιβῆς.

— Τὸ ὑπόλοιπον χρέος σᾶς παρακαλῶ νὰ το θεωρήσετε ἐξωφλημένον, εἶπεν ὁ δανειστὴς ὅστις ἦτο ἄνθρωπος μὲ καρδίαν· δὲν μου ὠφείλετε τίποτε πλέον.

Ἡ Εὐφροσύνη ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν της μὲ βῆμα ταχύ. Δὲν εἶπε πάλιν τίποτε περὶ τοῦ χρέους· ἀλλ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐφίλησε μὲ περισσοτέραν ἀγάπην τοὺς γέροντας γονεῖς της. Ἦτο εὐτυχὴς ὅτι διὰ τῆς γενναιοψυχίας ἔσωσε τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ πατρός της!...

**

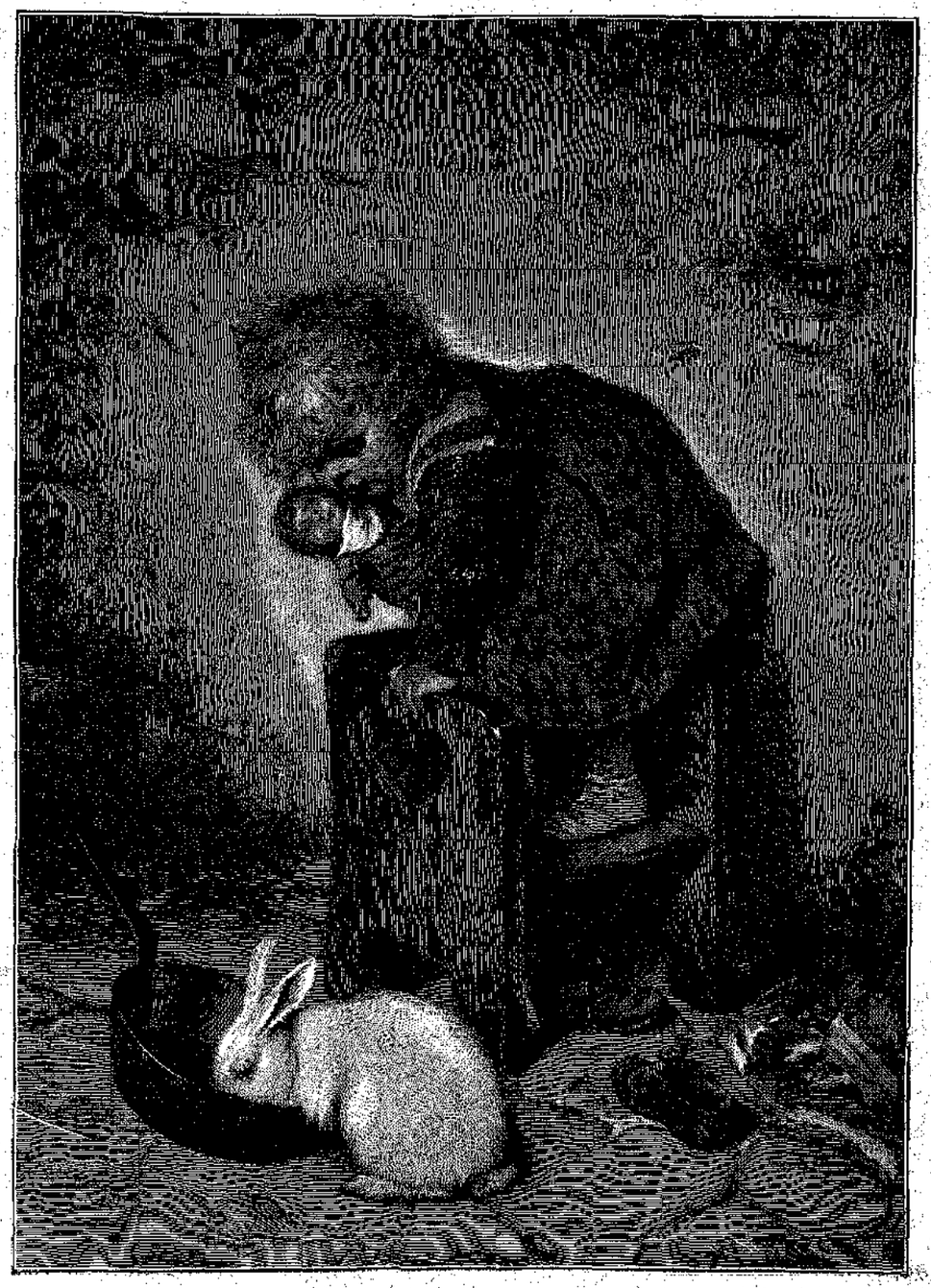

Ο ΦΟΒΕΡΟΣ ΑΣΠΡΟΥΛΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ Φανίτσα εἶνε μόνη εἰς τὸ μαγειρειό· ἡ μητέρα της, αἱ ἀδελφαί της, ἡ ὑπηρέτρια ἔχουν δουλειὰ ἐπάνω. Ἡ Φανίτσα παίζει ἡσυχα μὲ τὴν κούκλαν της, τὴν πολυαγαπημένην Λέναν.

Ἔξαφνα ἀκούονται σιγανὰ βήματα· κάποιος ἔρχεται.

Καὶ ἡ Φανίτσα τρέχει, τρομασμένη καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ σκαμνὶ καὶ ἡ καρδούλα της κτυπᾷ σὰν ρωλόγι τὶκ-τάκ.

— Ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ φοβερὸ θηρίο;

— Ὁ Ἀσπρούλης, ὁ χιονόλευκος Ἀσπρούλης, τὸ κουνελάκι τους τὸ εὔμορφο, τὸ ἀθῶότερο πλάσμα τοῦ κόσμου.

Εὗρῆκε τὸ σπιτάκι του ἀνοικτό, καὶ ἦλθε 'ς τὸ

μαγειρειὸ νὰ ἰδῇ μὴν εὕρῃ τίποτε διὰ τὰ δοντάκια του, ποὺ τραγανίζουν τόσον εὔμορφα.

Ὦ! τί ἐντροπὴ 'ς τὴ Φανίτσα· ἕνα κορίτσι τεσσάρων χρόνων νὰ φοβᾶται ἕνα κουνελάκι.

Καὶ ὅμως νὰ ἐβλέπατε μέσα εἰς τὴν καρδούλα τῆς Φανίτσας δὲν θὰ την κατηγορούσατε.

Δὲν φοβᾶται διὰ τὸν ἑαυτόν της, ὄχι, ἀλλὰ διὰ τὴν Λένα της, δι' αὐτὴν ἀφῆκε τὰ παπουτσάκια της κάτω εἰς τὲς πλάκες καὶ ἀνέβη εἰς τὸ σκαμνὶ· καὶ τὴ σφίγγει τὴ Λενοῦλά της 'ς τὴν ἀγκαλιά της, ἐν ᾧ ὁ Ἀσπρούλης ροκανίζει κάτι δαυκιὰ που ἐπερίσσευσαν.

Ῥοκανίζει, ροκανίζει μὲ ὄρεξι μεγάλη· ἀφ' οὗ τὸ θαρροῦνε τόσο φοβερὸν δείχνει κι' αὐτὸς τὴν παλληκαριά του εἰς τὰ δαυκιά.

Καὶ ὅμως μέσα εἰς τὸ στρογγυλό του κεφάλι, κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα αὐτιά του, ποῦ φαίνεται νὰ ὀλογυρνᾷ ἡ ἀπορία γι' αὐτὰ ποὺ βλέπει.

Ἀλήθεια, ἀπὸ τότε ποῦ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμο εἰς ἑξ ἡμέρας, τά κουνέλια εἶνε ἀπὸ τὰ πλειὸ δειλὰ ζῷα· τώρα εὑρίσκονται καὶ κοριτσάκια πλειὸ δειλότερα, καὶ ὁ Ἀσπρούλης τα κάμνει νά τα χάνουν.

Τί φοβερὸς καὶ τρομερὸς Ἀσπρούλης!

ΑΛΗΘΙΝΟΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Θὰ σᾶς διηγηθῶ μίαν ἱστορίαν, ἡ ὁποία φαίνεται ὡς παραμύθι, εἶνε ὅμως ἀληθινή.

Εἷς πτωχὸς ξυλουργὸς εἶχε πολλὰ παιδιά· ἐδούλευεν ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἕως τὴν νύκτα, ἀλλὰ ποῦ νὰ θρέψῃ τόσα στόματα· ἦσαν καὶ αἱ περιστάσεις δύσκολοι ἐκεῖνα τὰ χρόνια· ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τα στείλῃ ἕνα ἕνα, νὰ εὕρουν τὴν τύχη τους.

Μίαν αὐγὴν λοιπὸν ὁ ξυλουργὸς ἐπῆγεν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ἐκοιμῶντο τὰ παιδιά του, ἔσεισε τὸ μεγαλείτερον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο τὸ πολὺ δώδεκα ἐτῶν, καὶ εἶπε:

— Ἀντώνη, σήκω παιδί μου, πάρε τὰ ροῦχά σου, πήγαινε νὰ φιλήσῃς τὴν μάνα σου καὶ νά της ζητήσῃς τὴν εὐχή της κ' ἔλα μαζί μου

— Καὶ ποῦ θὰ πᾶμε, πατέρα; ἠρώτησε μὲ ἀπορίαν τὸ παιδίον.

— Θά το ἰδῇς, σήκω ἐπάνω, ἀπήντησεν ὁ ξυλουργός.

Ὁ Ἀντώνης ἐνεδύθη, ἐφίλησε τὴν μητέρα του καὶ ἐξεκίνησε μὲ τὸν πατέρα του.

Ἀφ' οὗ ἐπροχώρησαν ἱκανὸν διάστημα καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸ χωρίον των, ὁ ξυλουργὸς ἐστάθη καὶ εἶπεν εἰς τὸ τέκνον του:

— Ἀντώνη· ἐδῶ θὰ χωρισθοῦμε· πήγαινε, παιδί μου, μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ναῦρῃς τὴν τύχη σου.

— Θὰ χωρισθοῦμε!

— Ναί, παιδί μου· πρέπει· δὲν θὰ ξαναγυρίσῃς πλέον εἰς τὸ σπίτι· τώρα πλειὰ ἐμεγάλωσες· εἶσαι δώδεκα ἐτῶν, εἶσαι δυνατὸς καὶ ἐπιδέξιος. Πήγαινε μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δική μου.

Ὁ ξυλουργὸς ἔλαβε τὴν κεφαλὴν τοῦ τέκνου του διὰ τῶν δύο χειρῶν του καὶ ἐφίλησεν αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπον· ἔπειτα δὲ ἐστράφη πρὸς τὸ χωρίον.

Ὁ Ἀντώνης ἔμεινεν ἐκεῖ παραζαλισμένος, ψιθυρίζων μηχανικῶς μόνον τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ πατρός του. Μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δική μου.

Ὁ Ἀντώνης ἠδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω. Ἀλλὰ τί νὰ ἔκαμεν ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχον τόσα πειναλέα στόματα; Ἂν καὶ πολὺ μικρὸς ἀκόμη εἶχε πολλὴν φιλοτιμίαν· ἐσκέφθη λοιπὸν στιγμάς τινας καὶ εἶπε. Καλά, θὰ πάγω λοιπὸν ἐμπρός, μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πατέρα μου.

Καὶ ἐπροχώρησε· ἀλλὰ ποῦ ἐπήγαινε; δέν το εἴξευρε.

— Ποῦ θὰ κοιμηθῶ τὸ βράδυ; ποῦ θὰ εἶμαι αὔριον; ἐσυλλογίζετο.

Μετά τινας ὥρας ἔφθασεν εἰς πόλιν τινὰ· εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν ἦσαν διάφορα ποτοπωλεῖα καὶ καφενεῖα ὅπου παντὸς εἴδους ἄνθρωποι ἔπινον, ἐφώναζον, συνεζήτουν. Εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν ὁ Ἀντώνης εἶδεν ἓν παιδίον τῆς ἡλικίας του νὰ ὑπηρετῇ τοὺς θαμῶνας.

Ἐσκέφθη ὅτι τοιούτου εἴδους ἐργασίαν καὶ αὐτὸς ἠδύνατο νὰ κάμῃ.

Ἐπροχώρησεν ἀκόμη ὀλίγον καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν πανδοχείου, παρετήρει δὲ μὲ τόσην ἐπιμονὴν ἐντός, ὥστε ὁ ἰδιοκτήτης του ἐξῆλθε καὶ τον ἠρώτησε:

— Τί θέλεις, παιδί μου, ποῖον περιμένεις;

— Θέλω νὰ ἔμθω σὲ δουλειά, εἶπεν ἀτάραχον τὸ παιδίον . . . ἂν με πάρῃς, θὰ βάλω ὅλα τὰ δυνατά μου νά σ' εὐχαριστήσω . . . θὰ ἰδῇς. . .

— Καὶ τί ξέρεις νὰ κάνῃς;

— Ὄχι μεγάλα πράγματα, ἀλλὰ θὰ μάθω..

— Καλά, ἔλα μέσα λοιπόν.

— Στὴν ἀρχή, ἐξηκολούθησε, θὰ ὑπηρετῆς εἰς τὰ τραπέζια· ἀργότερα θά σε πάρω εἰς τὸ μαγειρεῖο. Τοτε θὰ εἶνε πλειὰ 'ς τὸ χέρι σου νὰ πᾷς ἐμπρός· φθάνει νὰ θυμᾶσαι τί θὰ βλέπῃς νὰ κάμνω ἐγώ.

— Ὦ, θὰ θυμοῦμαι, σοῦ δίνω ὑπόσχεσι, θὰ θυμοῦμαι!

— Καὶ τώρα, 'πέ μου πῶς σε λέγουν.

— Ἀντώνη.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ βαπτιστικό σου ὄνομα, ἀλλὰ τὸ οἰκογενειακό σου ποῖον εἶνε;

— Σαρακοστῆς.

— Σαρακοστῆς! παράξενον ὄνομα διὰ μάγειρον, εἶπε γελῶν ὁ ξενοδόχος.

Καὶ οἱ θαμῶνες ἤρχισαν νὰ γελοῦν ἐπαναλαμβάνοντες, — Σαρακοστῆς! ἀληθεια, παράδοξον ὄνομα.

Ὁ Ἀντώνης ἔμεινε δύο ἔτη εἰς τὸ πανδοχεῖον ἐκεῖνο· ἀφ' οὗ δ' ἔμαθε πάντα ὅ,τι ἔβλεπε νὰ κάμνῃ ὁ κύριός του εἰσῆλθεν ὡς βοηθὸς τοῦ μαγείρου εἰς ἓν στουδαῖον ξενοδοχεῖον, ἔπειτα δὲ ὡς βοηθὸς πάλιν εἰς ἓν ὀνομαστὸν ζαχαροπλαστεῖον τῶν Παρισίων.

Ὁ Ἀντώνης εἵλκυσε τὴν ἀγάπην τοῦ νέου κυρίου του, ὅστις ἠσθάνθη μέγα ἐνδιαφέρον πρὸς αὐτὸν ἰδὼν πόσον ἔκτακτον ἰδιοφυίαν εἶχε.

Διότι ὁ Ἀντώνης δὲν ἐνόμιζεν ὅτι ἐτελείωνε τὸ ἔργον του, ἀφ' οὗ ἐζύμωνεν ἢ ἐκτύπα αὐγὰ ἢ κατεσκεύαζε παντὸς εἴδους γλυκίσματα. Ἀληθῆ ἐνθουσιασμὸν αἰσθανόμενος πρὸς τὸ ἔργον του καὶ θέλων νὰ ἀναδειχθῇ, τὰς ὀλίγας στιγμάς, τὰς ὁποίας ἔμενεν ἐλεύθερος, ἠσχολεῖτο εἰς τὴν ἰχνογραφίαν προσπαθῶν νὰ δώσῃ καλλιτεχνικὴν μορφὴν εἰς τὰ γλυκίσματα τῶν ἐπιδορπίων· ἔτι δὲ ἐμελέτα, ἐμάνθανε, φρονῶν ὅτι ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν.

«Ἐν ἡλικίᾳ δέκα ἑπτὰ ἐτῶν· γράφει εἰς τὰ συγκινητικὰ ἀπομνημονεύματά του, ἤμην πρῶτος κατασκευαστὴς τουρτῶν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Βαγῆ· ὁ κύριός μου μὲ ἠγάπα πολύ, μὲ ἔστελνε νὰ πηγαίνω εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην διὰ νὰ ντιγράφω σχέδια· ὅταν εἶδε ὅτι εἶχα ἰδιαιτέραν κλίσιν εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ἐμὲ ἀνέθεσε νὰ κατασκευάζω τὰ γλυκίσματα, τὰ προωρισμένα διὰ τὴν τράπεζαν τοῦ πρώτου ὑπάτου (τοῦ Ναπολέοντος). Ἐθριάμβευα· ἀλλὰ μὲ πόσους κόπους, μὲ πόσας ἀγρυπνίας εἰς τὰ σχέδια ἠσχολούμην μετὰ τὰς ἑνέα· εἰργαζόμην λοιπὸν πολλάκις ἕως τὴν πρωΐ. Τότε ἀπεχαιρέτισα μὲ δάκρυα τὸν κ. Βαγῆ καὶ ἐμβῆκα μὲ πολὺ καλλιτέρους ὅρους εἰς ἄλλο ὀνομαστὸν ἐπίσης ζαχαροπλαστεῖον. Μετά τινας μῆνας ἀφῆκα τὴν ζαχαροπλαστικὴν καὶ ἐπιδίωξα τὰ γεύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκέρδισα πολλὰ χρήματα».

Ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ πτωχοῦ ξυλουργοῦ δὲν ἠχαριστεῖτο μόνον εἰς τὰ χρήματα, ἤθελε καὶ τὸνομά του νὰ τιμήσῃ, ἤθελε καὶ δόξαν.

Ἀνέγνωσε τοὺς συγγραφεῖς τῶν διαφόρων χρόνων, ὅπως εὕρῃ τί ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς βελτίωσιν τῆς νεωτέρας μαγειρικῆς, καὶ ἐξέδωκεν ἓν σοφὸν σύγγραμμα περὶ τῆς μαγειρικῆς τῶν ἀρχαίων.

Ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος δὲν ἐγίνετο εἰς κανὲν μέρος τῆς Εὐρώπης πολιτικὸν συνέδριον ἢ ἄλλη ἐπίσημος συνέλευσις, χωρὶς νὰ προσκληθῇ ὁ Σαρακοστῆς ἢ ὅπως λέγεται εἰς τὴν γλῶσσάν του ὁ Carême διὰ νὰ τέρψῃ τοὺς στομάχους τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι διηύθυνον τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν.

Δὲν εἶνε διόλου ἀπίθανον ἡ εὐχαρίστησις τὴν ὁποίαν ἠσθάνοντο οἱ διπλωμάται ἐκεῖνοι, νὰ ἐνέπνευσεν εἰς αὐτοὺς πολλὰς τινὰς ἰδέας, ὠφελίμους τινὰς ἀποφάσεις.

Ὁ Carême εἶχε φίλους τοὺς ἐπισημοτέρους ἐπιστήμονας τῆς ἐποχῆς του, ἰδίως δὲ τοὺς ἰατρούς, μεθ' ὧν συνεζήτει περὶ τοῦ ζητήματος τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ πολλὴ ἐργασία συνέταμε τὸν βίον του, δι' ὃ καὶ ἀπέθανε πεντήκοντα πέντε μόνον ἐτῶν (τῷ 1833, εἶχε δὲ γεννηθῆ τὸ 1784).

«Τὰ κάρβουνα μᾶς φονεύουν συνήθιζε νὰ λέγῃ, ἀλλ' ἀδιάφορον· ὀλιγώτερα ὅτῃ, περισσοτέρα δόξα.» Ἂν καὶ κατεσκεύαζε τὰ ὡραιότερα πράγματα τοῦ κόσμου διὰ τοὺς στομάχους ἔτρωγεν ὀλίγον καὶ ἔπινε σπανίως.

Πλουταρχος Νεοφαντος

Η ΚΛΩΣΣΑ

Κλώκ, κλώκ, κλώκ, μ' ἕνα θυμὸ
'ς τὴν αὐλὴ γυρνᾷ ἡ κλῶσσα
μὲ τὸν φουσκωτὸ λαιμὸ
καὶ μὲ τὰ παιδιὰ τὰ τόσα.

Κλῶσσα ψίλη μου παλιά,
τί θυμώνεις σὰν ζυγώνω;
Δὲν σου ἐγγίζω τὰ πουλιά
μόνο σοῦ τα καμαρώνω.

Μιὰ τα κράζεις τρυφερά,
κάτι πούδρες νὰ μοιράσουν,
μιὰ ἀπὸ κάτ' ἀπ' τὰ ψερὰ
τὰ σκεπάζεις νὰ ἡσυχάσουν.

Κι' ὅταν διῇς κανὰ σκυλί,
ποῦ ὀρέγεται πουλάκια,
γίνεσαι σὰν τὴν τρελλή,
νά του βγάλῃς τὰ ματάκια.

Γ. Μ. Βιζυηνος

[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

ΑΣΦΥΞΙΑ

Ὅταν ὁ ἀὴρ δὲν ἀνανεωθῇ δὲν εἶνε πλέον κατάλληλος πρὸς ἀναπνοήν· εἰμπορεῖ νὰ σταματήσῃ καὶ ἡ ἀναπνοή· τοῦτο λέγεται ἀσφυξία, ἂν δὲ παραταθῇ ἐπιφέρει τὸν θάνατον.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος πάθῃ ἀσφυξίαν, τὸ σῶμά του καλύπτεται μὲ μαύρας κηλίδας· διότι τὸ αἷμα μεταβάλλον εἰς τοὺς πνεύμονας δὲν εὑρίσκει τὸν ἀναγκαιοῦντα εἰς αὐτὸ ἀέρα διὰ νὰ ἀναζωογονηθῇ καὶ κοκκινίσῃ.

Ἂν πέσετε εἰς βαθὺ νερὸν καὶ δὲν εἰξεύρετε νὰ κολυμβᾶτε, θὰ πνιγῆτε· εἰξεύτερε διατί;

Ἴσως νομίζετε ὅτι τὸ καταπινόμενον νερὸν φέρει τὸν θάνατον· ὄχι· οἱ πνιγόμενοι ἀποθνήσκουν ἐξ ἀσφυξίας, δι' ἔλλειψιν ἀέρος.

Ἐνίοτε οἱ μεταλλωρύχοι εἰσερχόμενοι εἰς τὰς βαθείας ὑπὸ τὴν γῆν στοὰς εὑρίσκουν ἀέρα, ὅστις δὲν εἶνε καλὸς πρὸς ἀναπνοήν· δύνανται λοιπὸν νὰ πάθουν ἀσφυξίαν.

Προσέχετε νὰ μὴ εἰσέρχεσθε εἰς ὑπόγειον κλειστόν, ὅπου βράζει νέον κρασί· διότι ἐκ τοῦ κάδδου ἀναβαίνει ἀέριον, τὸ ὁποῖον συνενούμενον μὲ τὸν ἀέρα δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀσφυξίαν.

Ἐὰν ἐκβάλωμεν ἐγκαίρως εἰς τὸν ἀέρα πτηνόν, τὸ ὁποῖον ἐκλείσαμεν ὑπὸ τὸν κώδωνα ἀεραντλίας, θ' ἀνυψώσῃ τὴν κεφαλὴν καὶ ἀναπνέον τὸν ἐλεύθερον ἀέρα θὰ ἐπανεύρῃ τὴν ζωήν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἡ πρώτη φροντὶς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ λάβωμεν περὶ ἐκείνων, οἵτινες ἔπαθον ἀσφυξίαν, εἶνε νὰ τους θέσωμεν εἰς τὸν ἀέρα καὶ νὰ ἐκβάλωμεν μάλιστα καὶ τὰ ἐνδύματά των.

Ἡ ἀσφυξία δὲν ἐπέρχεται διὰ μιᾶς, ἀλλὰ καὶ βραδέως ἂν δὲν ἀνανεώσωμεν τὸν ἀέρα τῶν δωματίων.

Κάποτε κάθησθε ἄσχημα εἰς τὸ θρανίον σας καὶ ἡ κεφαλή σας κλίνει ἐπὶ τοῦ τετραδίου καὶ τὸ στῆθός σας κάμπτεται εἰς δύο· ἠξεύρετε διατί σᾶς ἐπιπλήττουν; διότι βλάπτετε τὴν ὑγίειαν σας, διότι τοιουτοτρόπως συμμένοι δὲν εἰμπορεῖτε ν' ἀναπνεύσετε. Κρατεῖτε ὀρθὴν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στῆθος εὐθὺ καὶ ἀναπνέετε τὸν ἀέρα δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων σας.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 44ον

Λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθησομένων ἐν τοῖς φυλλαδίοις τῆς «Διαπλάσεως» τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἐ. ἔ.

Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ.

Οἱ μέλλοντες νὰ συμμετάσχωσι τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου τῶν λύσεων θὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς τάξεις ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των: ἤτοι εἰς τὴν *μικρὰν τάξιν*, *τὴν μεσαίαν* καὶ *τὴν ἀνωτέραν*.

Εἰς τὴν *μικρὰν τάξιν* ὑπάγονται οἱ μικρότεροι ἐκ τῶν φίλων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, τουτέστιν οἱ ἔχοντες ἡλικίαν *μέχρις* ἑνδεκα ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἡ *μεσαία τάξις* περιλαμβάνει τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν δώδεκα ἕως δεκαπέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Καὶ εἰς τὴν *ἀνωτέραν τάξιν* ὑπάγονται πάντες οἱ λοιποὶ ἀναγνῶσται τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἀπὸ δεκαεξ ἐτῶν καὶ ἄνω, διότι τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ τὴν *διαβάζουν* ἀπήνεως καὶ αἱ μάμμαι ἀκόμη καὶ αἱ πάππποι τῶν συνδρομητῶν μας.

Χάρις εἰς τὴν ὑποδιαίρεσιν ταύτην, ἕκαστος συνδρομητὴς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ θὰ διαγωνίζεται μετὰ συνομηλίκων του.

Ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα πᾶς συνδρομητὴς καὶ πᾶσα συνδρομήτρια νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, ἢ ἀντ' αὐτοῦ εἰς ἢ μία ἐκ τῶν ἀδελφῶν του.

Μεταξὺ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων, ἃς δημοσιεύομεν, ὑπάρχουσιν ἐπίτηδες διὰ τὴν μικρὰν τάξιν εὐκολώτατα πνευματικαὶ ἀσκήσεις, καὶ ἄλλαι πάλιν ἀναλόγως δυσκολώτεραι διὰ τὰς μεγαλειτέρας τάξεις τῶν ἀναγνωστῶν μας.

Αἱ λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων ἑκάστου φυλλαδίου πρέπει νὰ στέλλωνται ἐγκαίρως, ὥστε νὰ φθάνωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, μέχρι τῆς ὁποίας στέλλονται αὗται καὶ ἤτις σημειοῦται ἑκάστοτε ὑπὸ τὴν ἐπικεφαλίδα τῶν προτεινομένων πνευματικῶν ἀσκήσεων. Αἱ μετὰ τὴν τεταγμένην προθεσμίαν στελλόμεναι λύσεις δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Οἱ στέλλοντες λύσεις πρέπει νὰ γράφωσιν ἑκάστου φυλλαδίου τὰς λύσεις εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου *εἴποτε ἄλλο* νὰ μὴ εἶνε γεγραμμένον ἐκτὸς τῶν λύσεων, διότι, καὶ ἂν εἶνε γεγραμμένον ἄλλο τι, *δὲν* λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Αἱ λύσεις πρέπει νὰ γράφωνται ἡ μία ὑπὸ τὴν ἄλλην καὶ ὄχι εἰς τὴν αὐτὴν γραμμήν, νὰ φέρῃ δὲ ἑκάστη τὸν ἀριθμὸν τῆς πνευματικῆς ἀσκήσεως εἰς ἣν ἀναφέρεται.

Ἐπὶ τῆς ἐπικεφαλίδος πρέπει νὰ γράφεται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, ἡ χρονολογία, τὸ ἀληθὲς ὄνομα καὶ τὸ ψευδώνυμον (ἂν ἔχῃ) τοῦ στέλλοντος τὰς λύσεις, καὶ ἀφεύκτως ἡ ἡλικία του. Ἐὰν παραλείπεται ἡ ἡλικία, αἱ λύσεις δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν διαγωνισμόν, διότι ἄνευ αὐτῆς εἶνε ἀδύνατον νὰ γνωρίζωμεν εἰς ποίαν ἐκ τῶν τριῶν τάξεων διαγωνίζεται ὁ στέλλων αὐτάς.

Ἀπονομὴ τῶν βραβείων.

Πρῶτον βραβεῖον θὰ λάβωσι τρεῖς ἐκ τῶν διαγωνισθησομένων, ἤτοι ἀνὰ εἷς ἐξ ἑκάστης τῶν τριῶν τάξεων, ὁ ἔχων τὰς περισσοτέρας ὀρθὰς λύσεις μεταξὺ τῶν ἄλλων συνομηλίκων του. (Ὀρθαὶ λύσεις θεωροῦνται αἱ συμφωνοῦσαι καθ' ὁλοκληρίαν πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» δημοσιευομένας). Εἷς ἕκαστον τούτων θὰ δωρηθῶσιν ἀνὰ τρεῖς διάφοροι τόμοι τῆς πρώτης περιόδου τῆς «Διαπλάσεως». *Προσέτι θὰ ἀπονεμηθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ τιμὴ τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰκόνος των ἐν τῇ* ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ.

Δεύτερον βραβεῖον θὰ λάβωσιν ἐξ ἐκ τῶν διαγωνισθησομένων, ἤτοι ἀνὰ δύο ἐξ ἑκάστης τάξεως, οἱ ἔχοντες τὰς περισσοτέρας ὀρθὰς λύσεις

μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ πρῶτον βραβεῖον. Εἰς ἕκαστον τούτων θὰ δωρηθῶσιν ἀνὰ δύο τόμοι τῆς πρώτης περιόδου τῆς «Διαπλάσεως»

Τρίτον βραβεῖον θὰ λάβωσιν ἐννέα ἐκ τῶν διαγωνισθησομένων, ἤτοι τρεῖς ἐξ ἑκάστης τάξεως, οἱ ἔχοντες τὰς περισσοτέρας ὀρθὰς λύσεις μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ δεύτερον βραβεῖον. Εἰς ἕκαστον τούτων θὰ δωρηθῇ ἀνὰ εἷς μόνον τόμος.

Ἐπαίνου θὰ τύχωσι πάντες οἱ ἔχοντες ὀρθὰς λύσεις ὄχι ὀλιγωτέρας τοῦ ἡμίσεως τῶν λύσεων ἃς εὗρον οἱ λαβόντες τὸ τρίτον βραβεῖον ἐξ ἑκάστης τάξεως.

Εὐφήμου μνείας θὰ τύχωσιν οἱ ἔχοντες ὀρθὰς λύσεις ὄχι ὀλιγωτέρας τοῦ ἡμίσεως τῶν λύσεων ἃς εὗρον οἱ τυχόντες ἐπαίνου ἐξ ἑκάστης τάξεως.

Τῶν δὲ λοιπῶν θὰ δημοσιευθῶσιν ἁπλῶς τὰ ὀνόματα μὲ τὸ ποσὸν τῶν λύσεων ἃς εὗρεν ἕκαστος.

Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ.

Οἱ τυχόντες εἰς προηγουμένους διαγωνισμοὺς τῶν λύσεων ἑνὸς οἱουδήποτε βραβείου εἰς μίαν ἐκ τῶν τριῶν τάξεων, δὲν δύνανται νὰ διαγωνίζωνται διὰ τὸ ἴδιον ἢ διὰ κατώτερον βραβεῖον εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, καὶ τίθενται τιμητικῶς *ἐκτὸς διαγωνισμοῦ*, ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν λυσεών των τοῖς παρέχῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὸ ἴδιον ἢ εἰς κατώτερον βραβεῖον ἐκείνου οὗ ἔτυχον ἄλλοτε. Δὲν τίθενται δὲ ἐκτὸς διαγωνισμοῦ, μόνον ἐὰν διαγωνίζωνται εἰς τάξιν μεγαλειτέραν ἢ πρέν, ἢ εἰς τὴν ἰδίαν μὲν τάξιν, ἀλλὰ δι' ἀνώτερον βραβεῖον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι 6 Ἰουνίου ἐ. ἔ.

Νέος διαγωνισμὸς τῶν λύσεων ἄρχεται σήμερον εἰς ὃν δύνανται πάντες οἱ βουλόμενοι νὰ λάβωσι μέρος, συμμορφούμενοι πιστῶς πρὸς τοὺς ἀνωτέρω δημοσιευομένους ὅρους.

389. Στοιχεοόγριφος

Δεκαπλοῦς ἐμπρός σου κεῖμαι καὶ με βλέπεις προφανῶς,
Ἀλλ' ἀκέφαλος ἂν μείνω, οὐδὲν βλέπεις, θέλεις φῶς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος

390. Συλλαβόγριφος.

Γράμμα καὶ νῆσον ἐὰν συνδέσῃς
Νῆσον καὶ πάλιν θ' ἀποτελέσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀρχιαήδους τοῦ Μαθηματικοῦ.

391. Μωσαϊκόν.

Ὁ Κλέαρχος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ θεῖος Εὐριπίδης,
ὁ Ἄρης ὁ κολεμικός, ὁ ἥρως Διομήδης
Σοὶ δίδουν τὰ συστατικά, μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως
νὰ σχηματίσῃς τένομα ἀρχαίου βασιλέως.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἰωάννου Μ. Χρηστίδου.

392. Ἀστήρ.

Οἱ σταυροὶ ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ γραμμάτων οὕτως ὥστε ὁριζοντίως μὲν ν' ἀναγινώσκεται πόλις τῆς Εὐρώπης, καθέτως δὲ ἀρχαία πηγὴ ἐν Δελφοῖς, διαγωνίως δὲ μέρος τοῦ ὡτὸς καὶ νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

```
+   +   +
  + + +
    +++
+++Ω+++
    +++
  + + +
+   +   +
```

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χτίνος τοῦ Παρνασσοῦ.

393. Κυβόλεξον.

1. Εἶμαι παιδὶ τῆς θάλασσας πλὴν ἀστατο πολύ.
2. Εἶμαι κ' ἐγὼ 'στὴ θάλασσα ἀλλὰ καὶ 'στὴ ξηρά.
3. Γιὰ μένα λένε ἀδεκανή πως ἔχω κεφαλή.
4. Κ' ἐγὼ εἶμαι κατάμαυρος μὲ μάτια φλογερά.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἐλπίδος Κ. Ἀναστασιάδου.

394. Σταυρός.

Διὰ τῶν γραμμάτων ΑΔΕΠΙΑΜΝΝΝΠΡΡΤ ΦΩΩ σχημάτισον σταυρὸν ἐκ τοῦ ὀνόματος πόλεως τῆς Ἰταλίας καὶ στρατηγοῦ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀποτελούμενον.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Στρατιώτου

395. Πυραμίς.

Οἱ μὲν σταυροὶ νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ γραμμάτων ὥστε νὰ ἀναγινώσκεται τὸ ὄνομα ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης, αἱ δὲ δώδεκα στιγμαὶ τῆς βάσεως μετὰ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν σταυροῦ νὰ σχηματίζωσι τὸ ὄνομα ἐκπαιδευτηρίου, αἱ ἀνωτέρω δέκα φιλόσοφον, αἱ ἀνωτέρω ὀκτὼ ποιητὴν τῆς ἀρχαιότητος, αἱ ἀνωτέρω ἓξ ποταμὸν τῆς Εὐρώπης, αἱ ἀνωτέρω τέσσαρες νῆσον τῆς Τουρκίας καὶ αἱ ἀνωτέρω δύο ἀντωνυμίαν.

```
      +
     · + ·
    · · + · ·
   · · · + · · ·
  · · · · + · · · ·
 · · · · · + · · · · ·
· · · · · · + · · · · · ·
```

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Μαιτρέδιν.

396. Λογοπαίγνιον.

Ποῖον πτηνὸν δὲν εἶνε Ἀχιλλεὺς ἀλλ' Ἕκτωρ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀγριολεόλουδου Ἀθηνῶν

397—399. Περιφράσεις.

Ποῖα τὰ διὰ τῶν ἑπομένων περιφράσεων δηλούμενα κύρια ὀνόματα;

1. Ἡ Ἀττικὴ μέλισσα.
2. Ὁ τελευταῖος τῶν Ἑλλήνων.
3. Ἡ βασιλὶς τῶν πόλεων.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἰωάννου Μ. Χρηστίδου

400 – 401. Κεκρυμμένα ὀνόματα θεῶν.

1. Πᾶς τις εὐχαριστεῖται ἀναγινώσκων τὴν «Διάπλασιν».
2. Ὅπου δὲν πίπτει λόγος πίπτει ῥάβδος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

402. Τριπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ὡς καὶ τὰ δεύτερα ἀντιστρόφως ἀναγινωσκόμενα καὶ τὰ τρίτα ἀποτελοῦσι τρεῖς νήσους τῆς Ἑλλάδος.

1. Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 2. Δένδρον. 3. Εἶδος δηλητηριώδους ἀράχνης. 4. Ὕφασμα λεπτὸν καὶ λευκόν. 5. Βασιλεὺς τῆς Κορίνθου.

Ἐστάλη ὑπὸ Γεωργίου Λασκαράκη.

403 Ἐλλιποσύμφωνον.

αω—ιωσε—αι—εαπεο—η—αι.

Ἐστάλη ὑπὸ Θρασυβούλου Θ. Ζωιοπούλου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς 1 Ἀπριλίου ἐ. ἔ.

282. Λίμα. Λαμία.—**283.** Τὸ πλοῖον. — **284.** Ἀδάμ.—

— 285.

Π
Λ
Ο
ΡΩΜΥΛΟΣ
Τ
Ω
Ν

286. Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει.—**287—290** Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γράμματος κ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: φακός, κῦρος, κόπος, δκυός.—**491.** ΑΙΓΙΝΑ, ΑΘΗΝΑΙ (1, Ἀθηνᾶ. 2, ΙουδΙΘ. 3. ΓΗ. 4. ΙοΝ. 5, ΝησσΑ. 6, ἌρπαΙ).—**292.** Ἀνθρώπῳ λάλῳ χαλεπώτατον ἐστὶ τὸ σιγᾶν.—**293.** Ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς εἶπε Λάκαινα γυνή.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

(Βιβλία διὰ οἰκογενείας καὶ παιδία ἐνδοθέντα ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς «Διαπλάσεως» καὶ πωλούμενα εἰς τὰ Γραφεῖον αὐτῆς.)

Ὁ Ἀγροτικὸς Οἰκίσκος ὑπὸ *Σοφίας Δήμου* μεταφρασθεὶς ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Διήγημα διδακτικόν, μετὰ 25 εἰκόνων, βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Χρυσόδετον δρ. 3,75. Ἄδετον. . . . . δρ. 1,75

Ἡ Ἀνθοῦλα ὑπὸ *Ἀρ. Π. Κουρτίδου* μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Χαριέστατον καὶ ἠθικώτατον διήγημα μετὰ 26 εἰκόνων. Χρυσόδετον. δρ. 5. Ἄδετον. . . . . δρ. 3,50

Βαϊτὰν Ζεράπ ὑπὸ *Σοφίας Δήμου* μεταφρασθεὶς ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Περιήγησις εἰς τὸν Καύκασον, ἤθη, ἔθιμα, περιπέτειαι. Ἄδετον . . . . . δρ. 1,50

Εἰς τὴν θάλασσαν! Ναυτικὸν Μυθιστόρημα κατὰ τὸν Μέην-Ρήδ, περιπετειώδες, θελκτικόν, διδακτικόν. Μετάφρασις *Ἀρ. Π. Κουρτίδου*, μετὰ 25 εἰκόνων. Χρυσόδετον δρ. 3,75. Ἄδετον. . . . . δρ. 1,75

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου ὑπὸ *Π. Ἰ. Φέρμπου* ἐξελληνισθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ André Laurie. Μυθιστορία ζωηρὸν ἐνδιαφέροντος ἐν Ρωσσίᾳ διαδραματιζομένη, μετὰ 20 εἰκόνων. Χρυσόδετον δρ. 5. Ἄδετον. . . δρ. 3,50

Οἱ Μαθηταὶ τοῦ Εὐσεβίου ὑπὸ *Ἀρ. Π. Κουρτίδου* μεταφρασθέντες Ἐπαγωγότατον καὶ διδακτικὸν διήγημα. Ἄδετον δρ. 1,50

Ἡ Μαρουσία ὑπὸ *Π. Ἰ. Φέρμπου* μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ P-J. Stahl. Διήγημα Ρωσσικῆς ὑποθέσεως, συγκινητικώτατον καὶ διδακτικώτατον, βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Χρυσόδετον δρ. 5. Ἄδετον. . . . . δρ. 3,50

Ἡ Μοῦσα τῶν Παίδων ὑπὸ *Α. Καταστοζηνοῦ*. Τόμος περιέχων 150 ποιημάτια διὰ παιδία. Χρυσόδετος δρ. 3. Ἄδετος δρ. 1,50

Ἡ Νίνα ὑπὸ *Π. Ἰ. Φέρμπου* ἐξελληνισθεῖσα. Ἀμερικανικὸν μυθιστόρημα τῆς Λουΐζης Μ. Ἀλκωτ, ἐν ᾧ μετὰ τρυφερότητος καὶ περισσῆς χάριτος ἐξιστορεῖται ὁ παιδικὸς βίος τῆς ἡρωΐδος καὶ τῶν ἑπτὰ ἐξαδέλφων της. Χρυσόδετον δρ. 5. Ἄδετον. . . . . δρ. 3,50

Παιδικοὶ Διάλογοι ὑπὸ *Αἰμιλίου Ἐμφαμέτου* (Ἀρ. Π. Κουρτίδου), πρὸς χρῆσιν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων, Παρθεναγωγείων καὶ Νηπιαγωγείων. Μικραὶ σκηναὶ πρὸς παράστασιν ἐν σχολικαῖς ἢ οἰκογενειακαῖς ἑορταῖς. Σειραὶ δύο, ἤτοι:

Σειρὰ πρώτη, περιέχουσα 13 διαλόγους, ἐπιτρεπομένους καὶ ἐν Τουρκίᾳ. Ἄδετος δρ. 1,20

Σειρὰ δευτέρα, περιέχουσα 10 πατριωτικοὺς διαλόγους ἀπηγορευμένους ἐν Τουρκίᾳ. Ἄδετος δρ. . . . . δρ. 1,20

Παιδικὸν πνεῦμα, συλλεγὲν ὑπὸ *Ν. Π. Παπαδοπούλου*. Τρία τομίδια, ὧν ἕκαστον περιέχει ὑπὲρ τὰ 200 παιδικὰ πνεύματα ἔχοντα τὴν μαγικὴν δύναμιν νὰ διαχύνωσι τὴν φαιδρότητα καὶ εἰς τὴν μᾶλλον σκυθρωπὴν συναναστροφήν. Χρυσόδετα καὶ τὰ τρία τομίδια ὁμοῦ δρ. 2,50. Ἄδετον ἕκαστον τομίδιον . . . . . λεπτὰ 50

Ὁ Πυρετοπώλης ὑπὸ *Π. Ἰ. Φέρμπου* ἐξελληνισθεὶς ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μετὰ 24 εἰκόνων. Θελκτικώτατον καὶ μορφωτικὸν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς καρδίας διήγημα, βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Χρυσόδετον δρ. 5. Ἄδετον . . . . . δρ. 3,50

〰 Τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν ἀποστέλλεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, ἐκδότην τῆς **Διαπλάσεως τῶν Παίδων**, εἰς Ἀθήνας, διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, χαρτονομισμάτων παντὸς Κράτους, χρυσοῦ, τοκομεριδίων, συναλλαγματικῶν ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. Ποσὰ μικρότερα τῶν 5 φράγκων, ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, εἶνε δεκτὰ καὶ εἰς γραμματόσημον.

〰 Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν, συναποστέλλοντες τὴν παλαιάν των διεύθυνσιν καὶ 25 λεπτὰ γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν δεκαπενθημέρου τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἶναι ἀπαράδεκτα.

Ἐν τοῖς τυπογραφείοις τῶν κατωστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1896—3717.